

Gledališče Koper Teatro Capodistria

Verdijeva 3, 6000 Koper

***LETNO POROČILO GLEDALIŠČA KOPER
ZA LETO 2022***

Direktorica: Katarina Pegan

**Pripravili: Vanja Korenč
Miha Trefalt
Tjaša Vatovec
Janja Paškulin
Matej Sukič**

Koper, februar 2023

KAZALO

SPLOŠNI DEL

I.	PRAVNE PODLAGE ZA DELOVANJE JAVNEGA ZAVODA GLEDALIŠČE KOPER TEATRO	
	CAPODISTRIA	4
II.	NALOGE IN CILJI	5
III.	PREDSTAVITEV PROGRAMA	12
	1. Produkcije Gledališča Koper v letu 2022	16
	2. Gledališče Koper za dijake in študente v letu 2022	47
IV.	GLEDALIŠČE ZA OTROKE SVETILNIK	49
	1. Festival gledaliških predstav za mularijo Pri svetilniku	51
	2. Gledališče za otroke Svetilnik	53
	3. Otroška abonmaja v letu 2022	55
	4. Spremljevalne vsebine	56
	5. Gledališka šola Mavrična ribica	61
V.	STATISTIKA GLEDALIŠČA	62
	1. Statistika dogodkov	63
	2. Ponovitve iz prejšnjih sezon v letu 2022	67
	3. Statistika premiernih uprizoritev v letu 2022	69
	4. Gostovanja drugih gledališč in skupin	69
	5. Gledališče Koper na festivalih v letu 2022	71
VI.	NAGRADE GLEDALIŠČA KOPER V LETU 2022	73
VII.	PRIMORSKI POLETNI FESTIVAL	75
	1. Primorski poletni festival	76
VIII.	POVEZOVANJE Z JAVNIMI ZAVODI ZA KULTURO	83
	1. Primorska gledališka nagrada tantadruj 2022	84
	2. Gledga s prilogo Svetilnik	91
	3. Gledališka priloga Primorskih novic Tantadruj	94
IX.	OCENA DELA V LETU 2022	96
	RAČUNOVODSKO POROČILO GLEDALIŠČA KOPER ZA LETO 2022	107

SPLOŠNI DEL

PREDSTAVITEV JAVNEGA ZAVODA

Naziv javnega zavoda: **GLEDALIŠČE KOPER TEATRO CAPODISTRIA**

Naslov: **Verdijeva ulica 3, 6000 Koper**

Matična št.: **1576798**

Davčna št.: **SI 77190840**

Podračun št.: **01250-6030380736, UJP Koper**

Šifra dej.: **90.010**

Telefon: **05/66 34 388, 05/66 34 393**

E-naslov: **info@gledalisce-koper.si**

I. PRAVNE PODLAGE ZA DELOVANJE JAVNEGA ZAVODA GLEDALIŠČE KOPER TEATRO CAPODISTRIA

Na podlagi 3. člena Zakona o zavodih (Uradni list RS, št. 12/91, 17/91-I, 13/93, 66/93, 45/94-odl. US, 8/96 in 36/00), 26. člena Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo (Uradni list RS, št. 96/02) in 27. člena Statuta Mestne občine Koper (Uradne objave, št. 40/00, 30/01 in 29/03) je občinski svet Mestne občine Koper na seji 9. oktobra 2003 sprejel Odlok o ustanovitvi javnega zavoda Gledališče Koper Teatro Capodistria.

II. NALOGE IN CILJI

Poklicno Gledališče Koper spada v mrežo slovenskih gledališč tako po obsegu kot kakovosti svoje dejavnosti. Gre za gledališče, ki deluje na narodnostno mešanem območju in z umeščenostjo v slovenski prostor predstavlja enega od temeljev gledališke ponudbe.

Leta 2000 ustanovljeno poklicno gledališče izpolnjuje naloge in cilje, ki jih narekujeta decentralizacija oz. nastanek regij, predvsem pa njun skladni razvoj. Nove naloge gledališču namenja tudi razvoj Univerze na Primorskem.

Temeljne naloge in cilji Gledališča Koper:

- Lastna produkcija (4 večerne in 3 predstave za otroke in mladino).
- Organizacija in izpeljava gledališkega abonmaja, ki obsega domače in gostujoče predstave (6 redov večernih abonmajev v letu 2022).
- Organizacija ter izpeljava otroških in mladinskih predstav, ki naj bi bile dostopne otrokom, dijakom srednjih šol in študentom. Naloga, ki jo mora opravljati Gledališče Koper tudi naprej, je ohranjanje standarda dijaških in otroških abonmajev. V letu 2022 smo organizirali in izpeljali dva dijaška abonmaja in dva otroška starostno diferencirana abonmaja: abonma Mavrična ribica za otroke, stare od 5 do 10 let, ter abonma Mali oder za otroke, stare od 3 do 7 let. Prav tako smo organizirali ogled predstav za srednje šole mimo dijaškega abonmaja.
- Promocija ustvarjalnih gledaliških poklicev. Gledališče Koper omogoča delo različnim umetniškim poklicem (igralcem, režiserjem, dramaturgom, skladateljem, lektorjem, scenografom, kostumografom, koreografom, slikarjem, glasbenikom, fotografom, oblikovalcem idr.), ki ves čas skrbijo za rast in razvoj Gledališča Koper ter s tem spodbujajo nove generacije v tem delu Slovenije, da se pogumneje odločajo za ustvarjalne poklice.
- Izmenjava gledališke produkcije v mreži gledališč ter s tem dostopnost do ustvarjalnosti drugih slovenskih gledališč, gledaliških skupin in predstav iz zamejstva in tujine.
- Uravnotežen repertoar dramskih besedil v lastni produkciji.
- Skrb za rast domačega igralskega ansambla, saj se le tako lahko omogoči poglobljenost umetniškega procesa in dolgoročni umetniški razvoj.

- Skrb za Slovence v zamejstvu: uprizoritve, ki bodo po svoji tehnični zahtevnosti lahko izvedljive na različnih odrih v zamejstvu.
- Povezovanje s primorskimi gledališči (SSG Trst in SNG Nova Gorica): v letu 2022 smo si ogledali predstave primorskih gledališč: *Pedenjped* (SSG, Trst), *Tridesetletnice* (SNG Nova Gorica), *Krčmarica Mirandolina* (SSG, Trst), *Gregor in Silvija* (SSG Trst). Gre za izmenjavo predstav.
- Tantadruj, priloga časnika Primorskih novic
Tantadruj je osemstranska priloga časnika Primorske novice (izhaja vsako tretjo sredo v mesecu), ki je zaživela decembra 2018. Vsebinsko jo urejajo tri primorska gledališča (Gledališče Koper, Slovensko stalno gledališče, TS in SNG Nova Gorica), ki bralstvo seznanjajo z njihovimi novostmi, premierami, dogodki pa tudi kritičnimi refleksijami o družbi in kulturi.
- Povezovanje z javnimi zavodi na Obali pri oblikovanju skupnih strokovnih publikacij:
Občasnik Gledga ustvarjamo skupaj z Obalnimi galerijami Piran.
Občasnik Svetilnik ustvarjamo skupaj s Pokrajinskim muzejem Koper, Pokrajinskim arhivom Koper, z Osrednjo knjižnico Srečka Vilharja Koper in z Obalno samoupravno skupnostjo italijanske narodnosti Koper, z Italijanskim kulturnim centrom Carlo Combi Koper, Zavodom za razvijanje filmske kulture Otok, s Pomorskim muzejem Piran in z Znanstveno-raziskovalnim središčem Koper.
- Gledališče kot forum:
Gledališče Koper je izrazito odprto za strokovne javne razprave in pogovore. Skupaj z ZRS Koper organiziramo različne javne znanstvene okrogle mize, pogosto tudi z mednarodno udeležbo. V sodelovanju z lokalnima medijema Primorske novice in OBALApplus pripravljamo Intervju Primorskih novic na odru in pogovorni šov Nad Obalo se jasni. Prav tako bomo nadaljevali z literarnimi pogovornimi večeri, ki so stalnica v gledališču.
- Pedagoško delo z otroki in mladino v obliki gledališke vzgoje prehaja v Gledališče za otroke Svetilnik:
SPOZNAVAJMO GLEDALIŠČE IN POKLICE V NJEM: gledališke učne ure, ki jih v gledališču izvajamo za predšolske otroke in osnovnošolce.

GLEDALIŠKA ŠOLA MAVRIČNA RIBICA: strokovno delo z različnimi starostnimi skupinami otrok. Vodita Gregor Geč in Vanja Korenč.

GLEDALIŠKA ŠOLA GLEDALIŠKI TRENING je gledališko izobraževanje mladih s poudarkom priprav za nadaljnji študij gledališča. Vodita ga režiserki Katja Pegan in Renata Vidič.

Podelitev gledališke nagrade in priznanj tantadruj,

ki jih gledališkim ustvarjalcem podeljujejo Gledališče Koper, SNG Nova Gorica in SSG Trst za življenjsko delo, za najboljšo igralsko stvaritev in za najboljšo uprizoritev iztekajoče se sezone. Leta 2022 smo nagrade podelili v Gledališču Koper.

- Organizacija 12. festivala gledaliških predstav za mularijo Pri svetilniku,
na katerem predstavimo svoje dosedanje uprizoritve, namenjene vrtčevskim in osnovnošolskim otrokom.
- Organizacija 29. Primorskega poletnega festivala v letu 2022, vključno s sklopoma PPF Mladi, ki daje priložnost mladim ustvarjalcem, in PPF Pri svetilniku v avgustu, ki je namenjen najmlajšim. Slednjega smo v letu 2021 pripravili prvič.

- Galerija Luka Koper:

V Gledališču Koper se zavedamo svoje družbeno odgovorne vloge, zato svojo dejavnost širimo tudi na druga področja, ne le na polje dramskega ustvarjanja. Kot promotorji kulturnega dogajanja na Obali smo leta 2015 odprli galerijo na prostem, ki deluje pod pokroviteljstvom Luke Koper. Na pobudo direktorice Katarine Pegan je namreč Gledališče Koper ob svoji 15. obletnici v sodelovanju s komunalnim podjetjem Marjetica Koper na obzidju ob Bastionu, nasproti potniškega terminala, odprlo galerijo na prostem, imenovano Galerija ob morju. Gre za prvo tovrstno celoletno razstavno ponudbo na Obali, v kateri se na osmih, trikrat tri metre velikih razstavnih panojih s povečavami svojih del predstavljajo priznani fotografi; ti za tuje in domače obiskovalce poskušajo v objektiv ujeti tiste kulturne in naravne znamenitosti, zaradi katerih sta mesto in njegovo zaledje posebna in edinstvena.

Vrednost razstavnega prostora, predvsem pa predstavljenih vsebin, finančno podpira tudi družba Luka Koper. Z Gledališčem Koper je podpisala pogodbo o pokroviteljstvu galerije, ki se je ob podpisu preimenovala v Galerijo Luka Koper.

Dosedanje razstave:

- Jaka Varmuž, Radovan Čok, Peter Uhan in Nejc Saje, **15 let Gledališča Koper**, 2015/2016
- Jaka Varmuž, **Koper/Capodistria**, 2016
- Projekt Pokrajinskega muzeja Koper, **Carpaccio 500**, 2016/2017
- Jaka Jeraša, 2017
- Uroš Kekuš Kleva, **Morje**, 2017
- Jaka Ivančič, **Zeleno pristanišče**, 2017/2018
- Jaka Ivanc, **Zatišje / Quiet / The Calm**, 2018
- Ubald Trnkoczy, **Male zgodbe naše dediščine**, 2018
- Jaka Varmuž, **Predstave Gledališča Koper 2016–2018**, 2018/2019
- Tomaž Primožič, **Dan v pristanišču**, 2019
- Polona Krevatin, **Pomlad**, 2019
- Željko Varmuž, **V dežju**, 2019
- Dragan Zlatanovič, **Ti in jaz**, 2019/2020
- **20 let Gledališča Koper**, 2020
- **Žvelto grejo leta**, razstava ob 50-letnici Luškega glasnika Luke Koper, 2020/2021
- Rebeka Legović, **Komplementarna naključja**, 2021
- Kristjan Stojaković, **Insajder**, 2021
- Dean Grgurica, **Krst pri Savici**, 2021
- **Kamen** (kamnita skulptura v javnem prostoru), 2021
- Razstava fotografij študentov Višje strokovne šole Šolskega centra Srečka Kosovela iz Sežane
- Darja Vuga, **Gradniki**, 2022

- Kateryna Burlina, **V temni zajčji luknji**, 2022
- Urška Košir, **Gaja - ena sama!**, 2022
- Jaka Varmuž, **Burja**, 2022

III. PREDSTAVITEV PROGRAMA

UVODNIK ZA SEZONO 2022/2023

Spoštovane in drage, spoštovani in dragi!

Naj bo tokrat tako, da bom začela s sabo. Lahko rečem, da sem človek navdiha. Zalezujem ga in nenehno ga pričakujem, na preži sem. Navdihujejo me različne stvari: veselje do življenja, pogum in radost ljudi, volja, ki jo znova in znova zmoremo ohranjati, skrita moč otrok, da spremenijo svet, pesniki v nas, brez katerih ne bi zares razumeli sveta, brez katerih ne bi znali zares ljubiti sveta.

V tem poletju, ko je vročina grozila s svojo apokaliptično večnostjo in suša s svojo domovinsko pravico, ko je ogenj predatorsko plenil gozdove in hiše, v katerih so ljudje, kot vi in jaz, pili svoje jutranje kave, in je bil pred njimi dan različnih opravil (in morda bi kdo napisal pesem), prav v tem poletju sem začutila otopelost in strah, da se navdih ne pojavlja več tako pogosto in da ga moram nujno poiskati. Čas je za samopomoč.

Hitro, brez odvečnih melodramatičnih faz in samopomilovanja sem v knjigarni sledila občutku. Kupila sem si tri romane. Turška avtorja in korejska pisateljica. Nekaj čisto novega in nekaj varnega, kar že poznam. Poživljajoče in navdihujoče je potovati po pokrajinah duše, cveteti od lepote, živeti od besed in biti živ, živ, ker nekdo tako dobro prevaja tuje življenje v tvoje. Prevajalci so najpomembnejši navdihovalci. Brez njih bi težko razumeli svet, seveda, če ga želimo spoznati drugače kot z družbenimi koncepti in piarovskimi sporočili.

V gledališki sezoni, h vpisu katere vas vabimo, je veliko sveta, ki ga ljubimo, ki ga ne želimo in ne smemo zanemariti, saj bi s tem pozabili nase, na svoje spomine, sanje in hrepenenja. Gledališki ustvarjalci smo prevajalci. Prevajamo literaturo in misli v več dimenzij. V tem postopku smo avtorji, tu smo vam lahko blizu ali daleč. Všeč ali ne všeč. Nikoli pa ne delamo brez ljubezni in strasti, brez vere in stališč, vedno v skupini, kjer se navdihujemo, varujemo ali onemogočamo in si škodujemo. Vedno v dialogu. Mali svet, v katerem tudi mi sami iščemo poti k sebi in kolegom, da bi lahko skupaj prišli do vas.

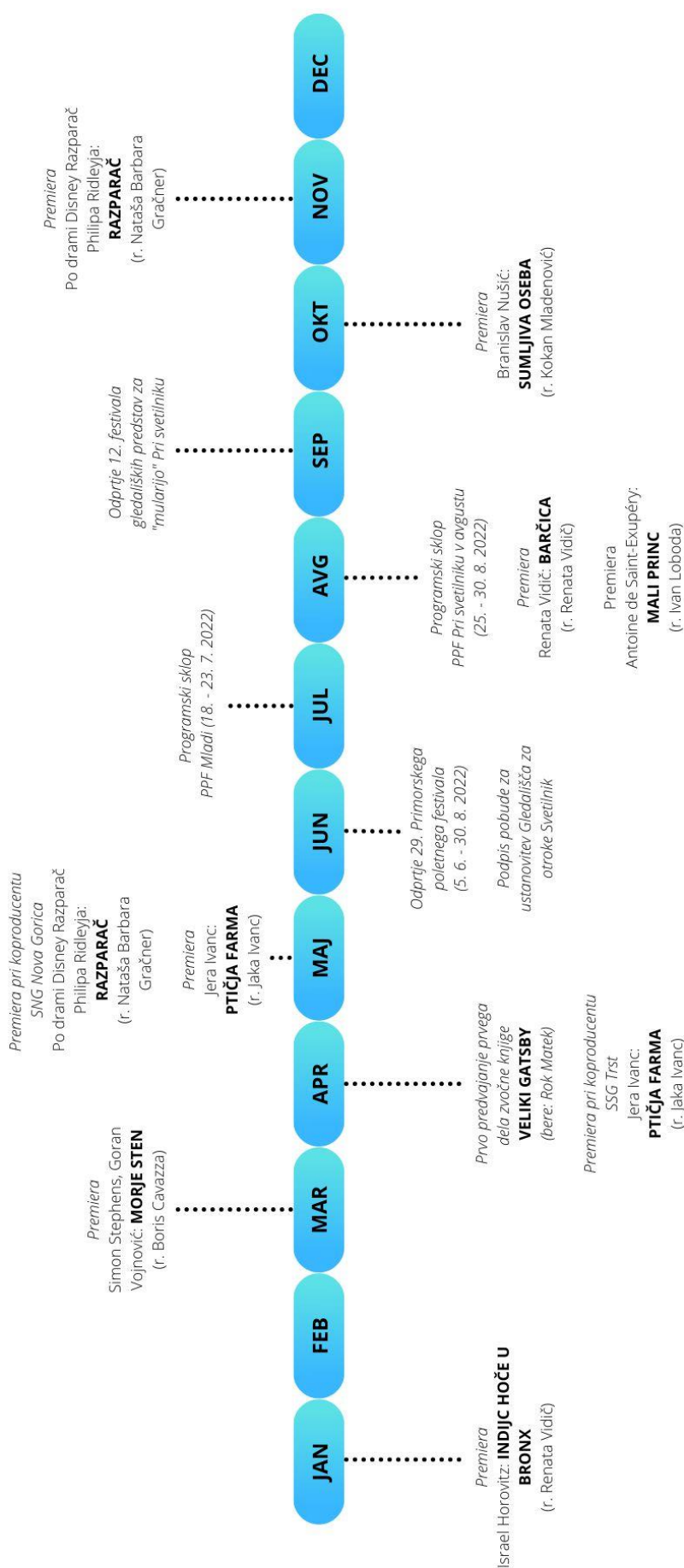
Sumljiva oseba je Nušičeva mojstrovina in zahteva velik ansambel, ki mora pokazati svojo kondicijo in nadarjenost za komedijo. V ta revizorski svet se stke misel, ki jo najdemo v Houellebecqovi *Podreditvi: Mimogrede, če se je človeška vrsta res sposobna razvijati, to dolguje intelektualni prožnosti žensk*. V enodejankah *Ni tako slabo kot zgloda* se dva petelina na zaprtem oddelku menita v duhu Sun Cuja, ki pravi tako: *Nezadržno lahko napreduješ takrat, ko se vržeš na sovražnikove šibke položaje. Tisti, ki ga med umikom ni mogoče zasledovati, se giblje tako hitro, da ga ni mogoče presenetiti z napadom*. V predstavi *Razparač* glavni junak nepremično zre, njegov pogled vrta in boli, tako kot zapiše za svojo junakinjo v romanu *Vegetarijanka* Han Kang: *Njene črne zenice se zapičijo vanjo. Kakšen boj poteka za temi očmi? Kakšne vrste groza, bes, bolečina ali pekel, ki jih ona ne pozna, se skrivajo v njih?* Kaj vse naredi človeško nasilje! Ustavimo ga, ustavimo ga!

Teksti, ki so pred vami, se bodo v prihodnjih mesecih drug za drugim spreminjali v predstave, na katerih se bomo srečevali in se bodrili. Verjamem, da smo izbrali navdihujoče in poživljajoče vsebine, ki nas bodo vračale k nam samim, da bomo bolj vedro in pogumno razmišljali o svetu okoli nas. Mogoče vam bomo v pomoč.

Veselim se vas.

Katja Pegan, direktorica

Gledališče Koper v letu 2022

1. PRODUKCIJA GLEDALIŠČA KOPER V LETU 2022

A: Produkcija

Israel Horovitz

INDIJC HOČE U BRONX

Režiserka: Renata Vidič

prevajalec: Andrej Blatnik

Scenograf: Milan Percan

Kostumografinja: Anja Ukovič

Avtor glasbe: Mirko Vuksanović

Lektor: Martin Vrtačnik

Lektor za hindi: Bharath Ranganathan

Svetovalec za borilne veščine: Miha Krušič

Svetovalka za buto tehniko: Tanja Zgonc

Oblikovalec svetlobe: Jaka Varmuž

Igralci:

Igor Štamulak

Blaž Popovski

Mak Tepšič

Premiera: 7. januarja 2022 v Gledališču Koper

Avtobusna postaja na Peti aveniji v New Yorku pozno ponoči. Ob vidno prestrašenem in zbeganem Indijcu, tujcu v mestu, za katerega se kmalu izkaže, da ne razume niti besede angleško, se na poti proti domu ustavita Joey in Murph, objestno razposajena fanta na začetku dvajsetih. Tujca sprva komaj opazita, toda njuna ugibanja, ali je ta zaradi tradicionalnega pokrivala »*Indijc ali Turki*«, iz nedolžnih šal kmalu prerastejo v posmeh, žalitev, celo fizično

agresijo. Njuna igra vse bolj spominja na igro mačke z mišjo, saj izživiljanje nad tujcem občasno prekineta, s čimer Gupti, tako je naslovnemu protagonistu ime, dajeta upanje, da mu bosta vendarle pomagala poiskati sina, ki živi v Bronxu. Igra doseže vrh v prizoru, ko iz telefonske govornice pokličeta sina, toda v trenutku, ko Gupta prevzame telefonsko slušalko, Murph prereže telefonski kabel in v znak maščevanja za svoje zavožene življenje Indijca tudi zabode. Ta okrvavljen lahko ponavlja le še besede, ki se jih spomni z »jezikovne ure« z nasilnežema: »dobrodošu« in »hvala«.

Čeprav enodejanka obravnava nasilje in njegove mehanizme, rasno nestrpnost, ksenofobijo in nezmožnost medkulturne komunikacije v ameriški družbi konec šestdesetih let prejšnjega stoletja, dramatik mladih nasilnežev ne prikazuje kot ulična prestopnika ali kriminalca, temveč kot *luzerja* s kriminalno preteklostjo, pri katerih so v procesu njune vzgoje odpovedale vse socialne ustanove. Njuna dejanja, vsako naslednje je bolj nesmiselno od predhodnega, so iracionalna, spodbuja pa jih zavedanje o lastni nepomembnosti in konfliktni spolni identiteti.

Igra *Indijc hoče u Bronx* je drugo dramsko besedilo leta 2020 preminulega ameriškega dramatika, scenarista in režiserja židovskega rodu Israela Horovitza. Krstno je bilo uprizorjeno leta 1968, Horovitz pa je zanj prejel nagrado za najboljše dramsko besedilo. Na slovenskih odrih je bilo prvič uprizorjeno v SNG Drama Ljubljana v sezoni 1995/1996, uprizoritev v Gledališču Koper pa bo njegova druga postavitve pri nas.

IZ KRITIK

Primorski dnevnik, 12.01.2022

Marij Čuk

Uprizoritev v režiji Renate Vidič je surova, izrazito naturalistična, celo veristična in vzbuja revolt zoper nasilnost, kar je zagotovo namen inscenacije na grafični podlagi Milana Percana in v karakterizirajočih kostumih Anje Ukovič. Vidičeva je dramaturški lok napenjala v povedni crescendo, ki gre od nočnega nedolžnega bentenja in zafrkavanja v fizični spopad, kri, nasilje, ki nima nikakršnega povoda ali razloga, dogaja se kar tako, iz gole zabave in zaradi osebne zafrustriranosti.

Kot že nakazano, je uprizoritev zelo zelo neposredna, brez kakršnihkoli metaforičnih nad- in podpomenov, je gola v svoji surovosti in samodejno izzove odpor zoper deviantnosti sodobne družbe, v kateri je nasilje eden glavnih razpoznavnih elementov, kot da bi globalizacijski procesi pogoltnili vsakršno čustvenost in človekovo etičnost. Prizori v uprizoritvi *Indijc hoče u Bronx* so izseki iz naših dnevov in noči, so med nami in predstava je tudi klic, naj ne obračamo oči stran, ker nas lahko nasilje doleti vsak hip.

www.sigledal.org, 13.01.2022

Ana Obreza

Uprizoritev se odlikuje po dobri zasedbi igralcev, saj so silnice intenzivnosti igre enakomerno razporejene in si trojica spretno podaja moč ludensa. Blaž Popovski kot Murph in Mak Tepšič kot Joey sta najboljša kolega, ki ju družijo isti bes nemoči nad nesmiselom življenja in ki se pred tem občutkom neogljivosti skušata ubraniti z glasno vulgarnostjo ter surovim nastopom. V vlogah si Popovski in Tepšič spretno podajata klobko frustracij, ki se med njima razvija kot nepretrgana nit izzivanja, zbadanja in »zabijanja«, prav tako pa zelo suvereno naseljujeta z agresijo prenapeti telesi. Za Murpha in Joeyja je dostojanstvo abstrakten pojem, osebne meje pa nekaj frivolno izmuzljivega, in tako zafrkancije prehajajo v žaljivke, igrivo suvanje pa v resnejši ravs. Tiha priča njunega medsebojnega rivalstva, Štamulakov Gupta, z vseskozi občuteno prezenco deluje kot dodatna spodbuda vse brutalnejšim idejam za popestritev večera, ki naraščajoče vključujejo tudi njega. Napetosti eskalirajo v nasilje, pretepanje in batine se vrstijo in množijo; zaigrani pretepi so pretresljivo prepričljivi (svetovalec za borilne veščine Miha Krušič in svetovalka za buto tehniko Tanja Zgonc), kot je prepričljiva nikoli dokončno sproščena energija mladih dveh, ki tudi po izživiljanju ostajata v primežu razpršene sovražnosti.

Štamulakov hindi (lektor za hindi Bharath Ranganathan) zveni enako verodostojno kot pogovorna slovenščina z gosto posejanimi kletvicami Popovskega in Tepšiča (lektor Martin Vrtačnik). Nezmožnost besedne komunikacije v novem okolju je v igri razumljena kot eden od glavnih vzvodov, čemú Gupta sprejema vlogo nemočne in pohlevno ponižne žrtve, in Štamulak vsekakor v polnosti odigra lok čustev od upanja preko obupa do skrajnega brezupa [...]

Primorske novice, 10.01.2022

Andraž Gombač

Indijec Gupta v igri namreč ne zna niti besedice angleško. In če bi ga razumeli, bi slišali, da v New Yorku želi obiskati sina. Sprva to pojasnjuje, pozneje moleduje. Njgovima krvnikoma – in ne le njima – je vseeno. Pomembno je le to, da je drug, drugačen. Lahko bi bil tudi priseljenec ali begunec, gej ali lezbijka, danes najbrž celo cepljeni ali necepljeni.

A: Produkcija

Simon Stephens, Goran Vojnović

MORJE STEN

Režiser: Boris Cavazza

Prevajalka: Tina Mahkota

Igralca:

Aleš Valič

Francesco Borch

Premiera: 19. marca 2022 v mali dvorani Gledališča Koper

Danes radi pozabljamo, kako zelo so naši pogledi na svet izkrivljeni in kako zelo je naše razumevanje drugega omejeno. Percepcija realnosti (naj gre le za kratko sosledje trenutkov ali daljše dogajanje) je za vsakogar drugačna, še toliko bolj takrat, ko o njej spregovorimo s časovne odmaknjenosti. Zato je vredno opomniti, da vselej obstaja drug pogled, da obstaja tudi drugačno videnje stvari, še posebno tistih najbolj tragičnih, ki v nas lahko lahko sprožajo sočutje, spodbujajo našo agresivnost ali nas celo zazibljejo v brezbržnost.

Pogled drugega je tudi izhodišče za dramski monolog Gorana Vojnovića *Morje sten nekašno* nadaljevanje monodrame britanskega dramatika Simona Stephensa *Stena v morju*, ki smo jo premierno uprizorili na lanskegaletnem Primorskem poletnem festivalu, v njej pa prisluhnili spominom, ki jih podoživlja protagonist, fotograf, mož in oče Aleks. Z mozaikom fragmentov iz svojega življenja je občinstvu pripovedoval o srečnem odnosu z ženo in hčerko, počitnicah na južni francoski obali pri tistu Arthurju, nekdanjem vojaškem uslužbencu, s katerim je rad spregovoril o vsem, od tenisa do obstoja Boga, pa tudi o tragediji, ki je usodno zaznamovala družino, tudi brez krivde krivega Arthurja.

Prav Arthurjev pogled, pogled drugega torej, na družinsko nesrečo in vzroke zanjo pa tudi na odnose med člani družine, ki morda le niso bili takšni, kot jih je poskušal prikazati zet, pa je predmet dramskega monologa *Morje sten*, ki ga je pisatelj in filmski režiser ter scenarist Goran Vojnović napisal na željo Borisa Cavazze. Oba dramska monologa, Stephensonova *Stena v morju* v interpretaciji Francesca Borchija in Vojnovićev *Morje sten* v interpretaciji Aleša Valiča, sta zrcalni sliki istega dogodka, dva pogleda in dve resnici, predvsem pa obetajoč večer za gledališke sladokusce.

IZ KRITIK

Primorski dnevnik, 25.03.2022

Marij čuk

Simon Stephens je svojo pisavo usmeril v razmišljanja fotografa, očeta in moža Aleksa, ki z introspektivnimi bliski ter objektivizacijo časa in dogajanja v njem premišljuje o svoji zgodbi, zaznamovani z idiličnim življenjem, ljubeznijo do žene Helene, a predvsem s tragedijo ob izgubi hčerke Lucije. Ta zmes arkadičnega občutja in tragedije je v Borchijevi interpretaciji zaznamovana z dolgimi molki, nedokončanimi stavki in mislimi, jokom, pomiritvenimi spomini, obžalovanjem harmoničnega mirnega časa, a tudi z meditativnim nabojem, zakaj se je morala nesreča naseliti prav v njegovo hišo in še več, ali je Bog konkretna podoba ali le ideja, ki ji ne moremo do konca.

Goran Vojnović pa si je svoj monolog omislil kot pogled z drugega konca stvari, kot razvozlanje Stephensonove zgodbe s stališča Aleksovega tasta Arthurja v interpretaciji Aleša Valiča. Gre za vzporedno zgodbo, v kateri Arthur jemlje nase krivdo Lucijine smrti ter pojasnjuje številne okoliščine v odnosu do svoje hčerke Helene in njenega moža Aleksa. Valič prav tako kot Borchijev preigrava svoj pogled z dolgimi molki, nedokončanimi povedmi in nerešenimi vprašanji, saj je Vojnović hote ohranil slog angleško pišočega kolega. Arthur je sicer bivši vojak, ki konkretneje gleda na življenje, zato je percepcija realnosti drugačna od Aleksove.

Zamisel režiserja Borisa Cavazze je bila, da ustvari čisto predstavo, v kateri ima glavno vlogo beseda, njena čustvena dinamika, ki nikakor ne more biti monolitna, ampak izkazuje

enkratnost posameznikovega mišljenja, njegovega strogo individualnega pogleda, ki se v interakciji z drugačnimi stališči lahko sesuje ali pa potrjuje. V primeru *Morja sten* je to pogled z dveh različnih zornih kotov na družinsko nesrečo in njene vzroke, na odnose v družini, ki jih vsakdo doživlja z lastnim enkratnim emocionalnim in duhovnim zaledjem. Skratka, gre za zrcalni sliki istega dogodka, gre za dve resnici in dva pogleda. Koprski uprizoritev nas torej opozarja na mnogostranost življenja in da ga oblikujejo dogodki, ki niso interpretativno in celo v resnici enosmerni. Na stanje stvari v individualnih usodah in družbeno dogajalnost v svetu vselej obstaja tudi drug pogled. Kateri je pravi?

Glas Istre, 14.04.2022

Vanessa Begić

Brez patosa in ohranjujoč isto interpretativno moč, Borchio skozi reminiscence, okruške življenja in mozaik fragmentov uteleša protagonista, čigar življenje se zaradi tragičnih dogodkov nenadoma spremeni, on pa si zato poskuša odgovoriti na nekatera vprašanja.

Glavni lik se v tem dramskem monologu spominja preteklih let, srečnega zakona, žene, hčerke, razmišlja o obiskih svojega tasta, nekdanjega vojaškega častnika, s katerim rad spregovori o vsem, kakor je že večkrat povzel – od tenisa do boga. Namen izvajalca in prevajalca je bil, kot je tudi sam povedal, uprizoriti ta monolog brez filtrov, razgaliti dušo in prikazati bistvo njene moči. Kjer je moč igre in interpretacije ključna scenografija in stranski učinki niso potrebni, dovolj je le močan tekst in enako močna igra.

/.../

Občinstvo, četudi maloštevilno, je z ovacijami nagradilo mladega izvajalca, ki je z veliko izrazno močjo prikazal bistvo tega besedila, prepolnega življenjskih metafor.

<https://veza.sigledal.org/kritika/luknja-v-trebuhu-r, 27.04.2022>

Ana Obreza

Morje sten v enoten diptih gledališke predstave združuje dva dramska monologa – prvi (*Stena v morju*) je delo angleškega dramatika Simona Stephensa (prevajalka Tina Mahkota), drugi (*Morje sten*) pa Gorana Vojnovića, ki je monološko besedilo napisal na željo režiserja uprizoritve Borisa Cavazze in izhaja neposredno iz Stephensovega dela. Vojnovićev tekst nadaljuje in nadgrajuje zgodbo, ki jo v *Steni v morju* izpoveduje Aleks, fotograf, še mlad moški in oče deklice, ki je zgolj osemletna umrla v nepredvidljivi nesreči ter na koščke raztrgala njegovo do tedaj urejeno realnost. [...] Teksta se uspešno dopolnjujeta in delujeta zelo skladno, saj sta prežeta z istim pomišljanjem o nedoumljivosti življenja in smrti, povezana z isto bolečino izgube ter z istim duhom žalovanja.

Ustvarjalci predstave so se odločili za nastop igralcev v popolnoma praznem prostoru, kjer se oba igralca, najprej eden in nato drugi, znajdetata popolnoma sama. Potisnjena v zevajočo črnino gledališkega odra delujeta kot izgubljena v brezprostorju, temini lastnih misli in težkih občutij. Praznino naj bi igralec napolnil z golo prezenco svoje s čustvovanjem napolnjene pripovedi, to pa igralcema različno uspe. Francesco Borchio vlogo Alekse gradi iz »luknje v trebuhu«, o kateri tudi pripoveduje – iz občutja nesmisla in nedoumljive votle bolečine – občinstvu se razodeva skozi svojo skrhanost in razrvanost. Točnost Aleksovega dušnega stanja Borchio izrazi s telesno zakrčenostjo in očitno nervozo, ki poganja tudi različne v monologu prepletajoče se miselne tokove. [...] Aleš Valič svojega Arthurja oblikuje s pokončnim dostojanstvom postarane avtoritete, ki pa ga žalost ob izgubi ljubljene vnukinje naravnost lomi. Valič je govorno zelo močan, kar pomembno podpira tudi plasiranje plimovanja čustev, ki Arthurja obhajajo na obali njegovega spominjanja in s katerimi se upira požrešnosti praznega prostora.

A: Produkcija

Branislav Nušić

SUMLJIVA OSEBA

Prevajalec: Jure Karas

Avtor songov: Predrag Lucić

Avtorji priredbe besedila: Kokan Mladenović in ustvarjalci uprizoritve

Režiser: Kokan Mladenović

Scenografa: Kokan Mladenović, Milan Percan

Kostumografinja: Aleksandra Pecić Mladenović

Avtorica glasbe: Irena Popović Dragović

Oblikovalec svetlobe: Jaka Varmuž

Lektor: Martin Vrtačnik

Asistentka režije: Renata Vidič

Asistentka kostumografije: Anja Ukovič

Igralci:

Aleš Valič

Mojca Partljič

Andrijana Boškoska

Igor Štamulak

Aledsandar Stojković

Blaž Popovski

Mak Tepšič

Matic Valič

Luka Cimprič

Vladimir Jurc

Premiera: 28. oktobra 2022 v Gledališču Koper.

Manjša slovenska občina. Ko lokalni policijski načelnik in občinski svetnik Vlado Jakšič izve, da na skrivni sestanek z njegovo ne več roso mlado hčerko prihaja mladi tenorist iz Ljubljane, hkrati pa ga z ministrstva za notranje zadeve obvestijo, da so na območju njegove občine zaznali osebo, osumljeno povezav z več evropskimi celicami, ki se ukvarjajo s terorizmom in pranjem denarja, se znajde pred težko nalogo: kako hčeri izbiti iz glave tenorista in jo omožiti s policijskim inšpektorjem Draganom in kako čim prej izslediti in aretirati sumljivo osebo ter si s tem pri ministru zagotoviti napredovanje. In ker ima varnost države prednost pred domačimi ljubezenskimi nevšečnostmi, se divji lov na sumljivo osebo, mladeniča, ki so ga odkrili v edinem hotelu v občini, kmalu konča. Toda kaj je hujšega kot to, da v goreči želji ujeti osumljenca (ki ga dejansko zgrabi sobarica, in ne Jakšič), ujamejo kar hčerinega ljubimca, tenorista? Kaj je hujšega kot to, da je Jakšič že pred zaslišanjem sporočil ministru, da je osumljenec vse priznal, medtem pa so z ministrstva že sporočili, da so sumljivo osebo našli v sosednji občini ...

Sumljiva oseba je Nušičeva zgodnja komedija in danes velja za eno njegovih izvirnejših in najboljših satiričnih komedij. V njej se je, tako kot tudi v poznejših komedijah, ukvarjal s temo oblasti, ki jo v *Sumljivi osebi* predstavlja skorumpiran in zbirokratiziran policijski aparat, ki je v času njenega nastanka zrcalil policijsko avtokracijo obrenovičevskega režima. In ker vemo, da se zgodovina ponavlja in da uniforma tistemu, ki jo nosi, pogosto daje občutek moči, je prav, da to Nušičevio satiro po treh desetletjih in pol znova vrnemo na slovenske gledališke odre: tokrat v svežem prevodu vsestranskega ustvarjalca Jureta Karasa, ki je dogajanje komedije preselil na slovenska tla, in v režiji srbskega režiserja Kokana Mladenovića, ki se je z Nušičem srečal že večkrat, nazadnje pred letom dni, ko je v sarajevskem narodnem gledališču režiral Nušičevo komedijo *Protekcija*.

IZ KRITIK

Primorski dnevnik, 02.11.2022

Marij Čuk

Ustvarjalci koprške uprizoritve so satiro srbskega pisatelja močno posodobili, začeni s prevodom Jureta Karasa in prenosom na slovensko podeželje, s čimer so še bolj izoblikovali »političnost« vsebine /.../.

Sumljiva oseba je tako postala prototip sodobne (le slovenske?) družbe, kot nekdanja srbske, kritika vsakršnih malverzacij oblasti. Skratka, gre za ost, uperjeno v družbo, in čas, kjer sta najbolj čislani postavki oblast in denar, ki ženeta nastopajoče like, kot ženeta pohlep na vseh svetovnih koordinatah, ne glede na zemljevidno lego. Smešenje državnega aparata in skorumpiranih državnih uradnikov je enkratno, razgaljene so nesposobnost in nepismenost, zraven še nestrokovnost v izvrševanju državnih zadev. Osebna korist je na prvem mestu, družbeno dobro na zadnjem.

Mladenović je odsko dinamiko opremil s številnimi humornimi, smešnimi primesmi, in si zamislil celo srhljivo poved, da se iz svetlobe svetlih idealov skotijo najhujši oportunisti, ki na idealiteto enakosti in sreče ne dajo nič, nasprotno, zoper njiju uprizorijo neizprosni boj in poudarjajo izrazit individualizem, kar je srž desničarske ideologije. V končnem dejanju gre pravzaprav za zanikanje svobode. Scenografska zamisel (Kokan Mladenović in Milan Percan) je v tem pogledu enkratna. Scenografija je kopija spomenika NOB na Črnem Kalu in pomeni idejni kontrapunkt dogajanju v predstavi. Spomenik je utelešenje nedosegljivih idealov v primerjavi z današnjim neoliberalnim fašizmom, v katerem prevladujejo grabežljiveži brez morale. Ni od muh domislica, da protagonisti prihajajo v prvi plan iz notrja spomenika, katerega plemenite spomine in simbolne vrednote svobode in osvoboditve, prijateljskega povezovanja, v hipu pohodijo. Zgodovinski spomin se zruši v prah malomarnosti in brezbrčnosti.

Kot se za komedijo spodobi, so tudi liki verodostojno karikirani. Osrednja oseba je Vlado Jakšić, krajevni policijski načelnik in občinski svetnik, poosebljena pokvarjenost državnega uradnika, ki ga Aleš Valič z izostrenim razponom in smislom za upodobitev vsega, kar je v človeku

nizkotnega, oblikuje vseskozi prepričljivo in brez zelo vabljevih zdrsov v komično patetičnost, svoj lik vodi do grotesknih ostrin, izraženih tudi v glasovnih modulacijah in z mimično izbrušenostjo.

Sodobnost 12/2022

Matej Bogataj,

Stil igre je poenoten, gradi na takojšnjem učinku, tudi za ceno manjše natančnosti; izstopata Aleš Valič kot Načelnik, to je surovina, ki mrcvari morebitne hčerine snubce, ki si je zgradil svojo avtoriteto z nezadržno brutalnostjo, ki nadgradi skoraj bebavost: Valič mu da mestoma krvoželjen pridih, v svojem primitivizmu je nevaren, predvsem pri obrambi svojega stolčka. Še večkrat, kadar bi od oblasti pričakovali racionalnost, recimo pri vodenju občinskih sej, kjer se mu zatika in uporablja napačne tujke z napačno izgovarjavo, se izkaže, da je zagoveden in neuk možak, več jajc kot možganov, poveljnik svojega tropa zgolj zato, ker je najmočnejši in z najmanj zadržkov. Nič manj neposredna in neustavljiva v svoji zaslepljenosti ni Mojca Partljič kot njegova žena.

Izstopajoč je tudi Župnik Luke Cimpriča, vedno opremljen s svetopisemskimi citati, ki jih ob nečednem početju ostalih plasira kot svoj komentar in ki parodično ležejo na situacijo; ko oblastni suroveži pretepajo siromaka, mu svetuje, naj nastavi še drugo lice, tudi sicer je to pragmatična figura, ki se je dobro vklopila v lokalna menjalna razmerja. Najraje ima, da ga podkupujejo, mehak in voljan je na sodelovanje z oblastnimi rogovileži, tudi zaradi masla na glavi ali kje nižje - o nekakšnih fantkih mu samo zagrozijo z dokumenti, pa je v hipu željan sodelovati s posvetnimi bizgeci. Vendar mu da Cimprič v vseh spremembah – vmes je tudi frontman skupine Laibach, globoko intonirano prepeva o narodu, vodji in enotni volji – natančno določi lege, od blaziranosti do pragmatizma, oborožen s spovedno vednostjo je tudi nekakšna tajna služba, podatkovna baza, ki jo je mogoče v vsakem trenutku uporabiti za delovanje proti »elementom«; ta psevdolaibachovski song je samo eden od mnogih, napisal

jih je pokojni Predrag Lucić, vendar se besedila pogosto zaradi predhodne ne preveč natančne nasnetosti ne razume.

Ostali se znajdejo včasih bolje, drugič slabše, predvsem ne gre za način igre, kjer bi bile stvari natančno določene, komedija bolj stavi na udarne songe, ki so mestoma vulgarni kot je vulgarna oblastna elita, predvsem pa dogajanje podivja in se iztrga proti koncu, ko pridrvi na oder reševat mrcvarjenega snubca domača hči, igra jo Adrijana Boškoska batić, opasana z dinamitom in z motorko v rokah, to je komedija, ki žanru primerno dobiva na tempu in satiričnosti, tudi na stopnjevanju nerealnosti in zombijevskosti, torej v stopnjevanju v horor žanru kodiranega dogajanja, vendar presenetljivo – res je bila predpremiera in se bo morda sčasoma še kaj izbrusilo – ravno v svojih najvišjih obratih, torej v do konca prignani improvizaciji in načrtni balkanski kaotičnosti postaja manj smešna, manj učinkovita.

Radio Slovenija, 29.10.2022

Ana Rozman

Posrečeni komični prizori so daleč od tega, da bi bili sami sebi namen, ampak s prstom pokažejo na dvoličnost v družbi. Pomenljiva je tudi scenografija, sestavljena iz kopije spomenika NOB na Črnem Kalu, ki naj bi po mnenju režiserja simboliziral nedosegljive ideale, ki jih je predstavljala nekdanja Jugoslavija. Tempo predstave je hiter in učinkovit, zastranitev ni opaziti, predah med predstavo omogočijo le songi, ki jih skupaj izvedejo vsi igralci ter vsebujejo moralni podton. Če sklenemo, prva premiera gledališča Koper je že takoj na začetku sezone zarezala v hipokrizijo malomeščanske družbe in prebivalcu slovenske države nastavila konkretno ogledalo.

A: Produkcija

Antoine de Saint-Exupéry

MALI PRINC

Prevajalec: Ivan Minatti

Režiser: Ivan Loboda

Avtor dramatizacije: Ivan Loboda, Helena Šukljan

Scenografinja in kostumografinja: Lana Deu Angel

Dramaturginja: Helena Šukljan

Avtor glasbe: Blaž Gracar

Oblikovalka giba: Ana Pandur

Oblikovalec svetlobe: Jaka Varmuž

Lektor: Martin Vrtačnik

Igralci:

Rok Matek

Luka Cimprič

Mojca Partljič

Andrijana Boškoska

Premiera: 30. avgusta 2022 v Gledališču Koper na 29. Primorskem poletnem festivalu

Francoski pisatelj in pilot Antoine de Saint-Exupéry si leta 1943, ob izidu *Malega princa*, najbrž ni predstavljal, da bo ta postal ne le njegovo najbolj znano delo, ampak eno izmed najbolj znanih, prevajanih in prodajanih literarnih del sploh.

Na vsem dobro znano potovanje, na katerem obišče sedem planetov, zadnji med njimi je planet Zemlja, se Mali princ s svojega planeta odpravi zaradi nesporazuma z njegovo Cvetlico. Odpotuje v upanju, da bo drugje našel srečo, prijateljstvo in ljubezen, za katero se mu je zdelo, da mu je Cvetlica ne daje. A šele z odhodom ugotovi, da je prav ona zanj najpomembnejša, da

jo ima resnično in najbolj rad in da je zanjo tudi odgovoren. Do tega spoznanja se Mali princ dokoplje tik pred koncem svoje poti, po nizu razočaranj, saj na planetih ni našel tistega, kar je iskal. Planete je zato navadno zapustil z besedami: odrasli so pa res čudni.

Res je, da naslovno vlogo nosi Mali princ, a je glavni pripovedovalec zgodbe Pilot – njemu se po strmoglavljenju v Sahari prikaže Mali princ ter mu pove svojo zgodbo. Njuno srečanje tako odpira mnogo vprašanj in interpretacij, kdo Mali princ pravzaprav je. Vemo, da je Exupéry zgodbo posvetil svojemu prijatelju Léonu Werthu – odraslemu, ki je bil nekoč otrok – in tudi iz tega lahko povežemo Pilota z Malim princem. Pilot je nekdo, ki je bil nekoč Mali princ. Pilot je nekdo, ki je bil nekoč otrok, in ta *njegov* otrok je Mali princ. Pilot se s svojim otrokom sreča v kritičnem trenutku, ko ne ve, kako se bo rešil iz nemogoče situacije. Sreča se s svojim mlajšim jazom, ki je še poln upov, želj, domišljije in ustvarjalnosti, in ta mu pomaga preživeti težkih osem dni v puščavi. Pilot se vrne k svojemu notranjemu otroku, vrne se k svojemu bistvu in tako tudi sam spozna, enako kot Mali princ, – bistva z očmi ne moremo videti.

IZ KRITIK

<http://veza.sigledal.org/kritika/bistvo-je-ocem-nevidno-r>, 30.09.2022

Ana Obreza

Ekipa se je projekta lotila z veliko mero idealizma, če sklepamo po bogati avdiovizualni podobi predstave. Kostumografija **Lane Deu Angel** je izvirno oblikovana in likovno privlačna. Gre za preplet visoke mode in razigrane gledališke domišljije, ki v belih, sivih in srebrnih odtenkih čara nenavadne svetove ter njihove prebivalce; žal pa kostumografija ostaja igralsko skoraj povsem neizkoriščena. Na odru je postavljena nekakšna komora iz mrež (scenografijo prav tako podpisuje Lana Deu Angel), na katere med posameznimi prizorčki projicirajo vizualne efekte, da bi pomagali ustvariti veličino vesolja. Projekcije so v harmoniji z atmosfersko glasbo, ki išče, glede na odrsko situacijo, izraz tako v kompilaciji zvokov zrakoplovnih naprav kot v nežni klavirski melodiji (avtor glasbe **Blaž Gracar**). K oblikovanju prostora in h gradnji atmosfer znatno pripomore odlično oblikovanje svetlobe Jake Varmuža, ki videno ostri in mehča, topli in hladi, prizore izrisuje zdaj bolj realistično, zdaj bolj sanjavo.

A: Produkcija

Renata Vidič

BARČICA

Režiserka: Renata Vidič

Avtor priredb in glasbe: Mirko Vuksanović

Scenograf: Milan Percan, Renata Vidič

Kostumografinja: Anja Ukovič

Igrata:

Vanja Korenč

Matic Valič

Premiera: 24. avgusta 2022 v Amfiteratru Kosovelovega doma Sežana,
premiera 25. avgusta 2022 na Martinčevem trgu v Kopru na 29. Primorskem poletnem festivalu.

Igra vpliva na otrokov telesni in umski razvoj, na pridobivanje izkušenj in znanja, na otrokovo čustveno življenje, ter ima, zlasti v predšolski dobi, nenadomestljivo vlogo za celoten razvoj otrokove osebnosti. Zato je pomembno, da ima otrok dovolj didaktičnih igrac, ki mu ponujajo možnost za osvajanje določene spretnosti. Številni starši, prepričani, da otroku dajejo le najboljše, posegajo po dragih igrac, tudi elektronskih, in so celo prepričani, da je otrokovo poznavanje računalniških igr in didaktičnih aplikacij ključno za njegov razvoj in kasnejše karierne sposobnosti.

Čeprav mora dobra igrača izpolnjevati številne zahteve, najdražja igrača še ne pomeni najboljše. Preproste igrace, ki jih otrok »dopolni« v domišljiji, ali pa tiste, ki jih izdelava iz predmetov druge namembnosti, so pogosto najboljše, in prav o tem spregovori predstava *Barčica*.

Ogrodje interaktivne uprizoritve sestavljajo uglasbene slovenske ljudske in ponarodele pesmi, ki jih v zgodbo s poanto, da za otroško igro niso potrebne drage igrače, še manj pametni telefoni in računalniške tablice, povezuje vezni dialog med protagonistoma. Oba lika – deklica Katarina Barbara in deček Marko – pri svoji igri oživljata in osmišljata različne vsakodnevne, »navadne«, neuporabne, odslužene predmete in jim tako vdihneta novo življenje, z njimi ustvarjata junake in dogajalni prostor otroških pesmic. Ker gre za pesmice, ki jih večina otrok dobro pozna (*Barčica po morju plava*, *Čuk se je oženil* ipd.), bodo otroci skupaj z igralcema pesmice lahko tudi zapeli, se naučili kakšno novo ali osvojili starejšo, že davno pozabljeno slovensko besedo (*sova na vereji*), ki jo bosta igralca otrokom tudi razložila.

IZ KRITIK

Primorske novice, 19. 10. 2022

V. K.

Po nekajdnevnem premoru so na vrsto prišli vrtčevski otroci in prvošolci. Ti so ob *Barčici* Renate Vidič, ki so jo koprski gledališčniki pripravili z mislijo na najmlajše obiskovalce, uspešno navezali prvi stik z gledališčem. Z junakoma zgodbe so prepevali vsem znane ljudske pesmi, kot sta na primer *Čuk se je oženil* in *Barčica po morju plava*, se naučili izštevanke, usvojili kratko koreografijo in še kaj.

B: Koprodukcija

GLEDALIŠČE KOPER in SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE, TRST

Jera Ivanc

PTIČJA FARMA

Režiser in scenograf: Jaka Ivanc

Avtor glasbe: Davor Herceg

Dramaturg: Andrej Zupanec

Kostumograf: Andrej Vrhovnik

Koreograf: Miha Krušič

Oblikovalec luči: Jaka Varmuž

Korepetitorka: Andrejka Možina

Lektor: Martin Vrtačnik

Igralci:

Nikla Petruška Panizon

Igor Štamulak

Primož Forte

Mojca Partljič

Živa Selan

Tina Gunzek

Luka Cimprič

Franko Korošec

Premiera: 29. aprila 2022 v SSG Trst, 13. maja 2022 v Gledališču Koper

Jera Ivanc, dramatičarka, dramaturginja in prevajalka antične dramatike, je leta 2006 za Gledališče Koper napisala otroško igro *Svetilnik* – o umetnem otoku v Piranskem zalivu –, tokrat pa je navdih poiskala v Aristofanovih *Ptičih*, stari atiški komediji, ki je po mnenju

nekaterih zgolj apolitično-eskapistična fantazija, po mnenju drugih parodija utopije in po mnenju tretjih kritika atenskega imperializma. Vsekakor je njena okvirna zgodba, beg iz stvarnosti med oblake, fantastično aktualna.

Jezna in razočarana, ker ji vrhovni šef ni ponudil vodilnega mesta, se ambiciozna in oblasti željna Pistetajra odloči, da med oblaki, na sredi med spodnjimi in zgornjimi, med ljudmi in bogovi ustanovi državo po svoji meri. V iskanju primerne kraja se poskuša obrniti na Prokno, v slavca spremenjeno detomorilko, a naleti na njenega nezvestega moža Tereja. Ptice za tak kraj morda vedo, a nad prišlekinjo niso navdušene – ljudi namreč krivijo za vse svoje nesreče –, dokler jih Pistetajra z besedičenjem o pravičnejšem svetu ne prepriča v ustanovitev države, izgradnjo zidu, ki naj loči nebesa in zemljo, ter, končno, v prevzem popolne, nadbožje oblasti.

Rojstvo nove entitete pritegne vse sorte oportunistov in humanistov, ki bi radi pomagali – malo sebi, malo vsem – »pri izgradnji pravičnejšega sveta«, a koruptivno spreminjanje zakonov, upori ptic na gradbiščih, njih skrivna izginotja ustvarjajo drugačno resničnost. V njej cvetita Pistetajra in klientelizem.

Država in zid sta zgrajena, popolna oblast je le korak stran. Toda stvari se zapletejo, še bolj, ko v igro vstopijo sestradani nebeščani in se boginje odločijo, da bodo pogajanja prevzele v svoje roke ...

Kam izginjajo ptice, kdo leta, kdo pade, kaj je z bogovi, kaj z ljudmi?

Odgovore najdete v glasbeno-plesni, družbeno-apolitični, distopično-patriarhalni, atipično-seksistični in ekskluzivno-feministični komediji *Ptičja parma*.

IZ KRITIK

Primorski dnevnik, 30.04.2022

Martin Lissiach

Podlago za solidno besedilno osnovo, ki jo oblikujejo številni dialogi, ponuja Aristofan s svojo komedijo *Ptiči*, nastala je pred skoraj poltretjim tisočletjem. Jera Ivanc se je odločila prilagoditi igro, ki računa na zelo sličen dramski trikotnik in podobno osnovno fabulo. Ljubljanska avtorica je po izobrazbi klasična filologinja in ji je bila igra z antičnim tekstom posebno blizu. Razliko s

starogrškim mojstrom komedije pa predstavljata dva elementa: številne navezave na sodobni čas ter feministična tematika oz. družbeno razmerje spolov.

Sinhrono dogajanje z današnjim časom prihaja na dan preko komičnosti, npr. z namigovanjem na koronakrizo in navajanjem Wuhana, kot tudi z ostro družbeno kritiko, ki izrisuje čisto posebne dramske like. Jera Ivanc s svojim tekstom secira krizo neoliberalnega družbenega konteksta, pri čemer se sprašuje o smiselnosti grajenja nove države, kar dodatno okrepi podnaslov dramskega besedila – Utopija po Aristofanu. Najočitnejši pristop do utopičnosti glavnega lika je dogajanje v sanjski dimenziji, saj zaspi Pistetajra v baru in odsanja celotni vzpon k oblasti, dokler se ob zaključku ne zbudi iz prave more.

Z bratom režiserjem sta usmerila veliko pozornosti v pojem oblasti in družbene moči, pravzaprav hlepenja po oblasti. Na odru se pojavljajo obsodbe avtokratičnega vodenja med kriznim stanjem z izključnim ciljem prevzeti vse vzvode oblasti s kaznovanjem neposlušnih in z načrtnim uničenjem socialne države. Pistetajra kaznuje učiteljico, zdravnico in pesnico, ki ji ponujajo pomoč pri vladanju, in sklene zavezništvo z vero oz. duhovnikom.

Junaka Aristofanovih *Ptičev* sta bila moška, Jera Ivanc pa si izvoli žensko, pa čeprav je konflikt spolov pri odrski postavitvi manj utemeljen v primerjavi s konceptom družbene kritike. Bolj postane jasen v drugem delu predstave, ko skuša hlepenje po oblasti izpodriniti antične in sodobne bogove. Predvsem pri kostumih in scenografiji se pojavlja klasična podoba falusa. Zeus, Hermes in Ares so tako opasani z orjaškimi falusi, kar z ene strani učinkuje komično, z druge pa poudarja vlogo lahkomiselnih moških na račun stvarnejših boginj Here, Afrodite in Atene. [...]

Ptičja farma je kratka pisana in dinamična odrska produkcija, ki ima kot cilj popeljati gledalce do spogledovanja z utopijo države, do refleksije o oblasti in družbeni moči ter o družbenem potencialu skupnosti skozi pisane kostume in scenografijo, radoživo petje in ples ter komičnost, ki meji na cinizem. Zaključna grenka nota ne odpira ravno optimističnih obzorij. Ko Pistetajro na koncu vprašajo, kaj je sanjala, odvrne ta: »Kako prekleto neumen je lahko človek!« Jera in Jaka Ivanc ponujata gledalcem v presojo možnost ustanovitve popolnoma novega družbenega reda brez hierarhičnega izkoriščevanja, ki se ga držijo tako moški kot ženske. Še najbolj posrečen prizor je zaključni upor boginj z Olimpa, ki uničijo tako moški odred

bogov, Pistetajro in oportunizem, ki je nastal okrog vodenja države po meri enega človeka. Novi red naj zraste, kot je zapisano v gledališkem listu, iz ljudstva. Grenka nota in spogledovanje z aktualnim dogajanjem predvsem v slovenskem predvolilnem času pa ponujata gledalcem vendarle vprašanje, ali so nam lahko ptiči, od golobov do kosov, v zgled.

Radio Koper, 30.04.2022

Neva Zajc

Režiser Jaka Ivanc je tudi sicer zgodbo izpeljal kot Pistetajrine sanje, ki se končajo z ugotovitvijo, kako neumni smo lahko ljudje! Komedijo je postavil v kabaret, vnesel ples in songe z glasbo Davorja Hercega, v kostume Andreja Vrhovnika oblečena ptičja družčina in drugi liki pa dajejo vizualno učinkovito podobo, ki jo je s svetlobnimi učinki dopolnil Jaka Varmuž. Predstavo odlikuje dobra kolektivna igra. Pistetajro izrazito energično odigra Nikla Petruška Panizon, razen Igorja Štamulaka v vlogi Tereja pa vsi drugi – Primož Forte, Mojca Partljič, Živa Selan, Tina Gunzek, Luka Cimprič in Franko Korošec – oblikujejo poleg ptičev še druge like, od pravljičnih do mitoloških.

<https://veza.sigledal.org/kritika/frcece-perje-v-boju-za-oblast-r>, 09.05.2022

Ana Obreza

Predstava se odvija v vrtincu sprememb, presenetljivih preobrazb in v hitrem nizanju komičnih prizorov. Besedilo s sicer jasnimi sporočili in domišljeno izpeljanim prepletom vzporednih svetov proti koncu izgublja naboj. Oster vrtinec dogajanja se prične prevešati v za silo organizirano epizodno zmedo, ki jo zato kaže urediti kar po antično, z vpoklicem boginj ex machina, ter s prijaznim zaključnim songom skleniti satirični gledališki zlet. Ob vsem že omenjenem pa gre še enkrat poudariti odločilen doprinos kostumografije k celoti predstave, saj tudi dovršen del komike korenini v vizualnosti. V kostumih ptičev se karnevalskost združuje z eleganco, v bogovskih pompozna napihnjenost s tradicijo, v opravah zemljanov pa pravljičnost z latentnostjo. Koliko *Ptičja farma* prepriča o nespornih prednostih matriarhata, zna biti vprašanje, vredno ugledališčenega nadaljevanja – gotovo pa predstava izpričuje

navihano veselje do bohotne domišljije in dobršno mero užitka v gledališki razigranosti, zaradi katere kar frči od perja.

B: Koprodukcija

GLEDALIŠČE KOPER in SNG NOVA GORICA

Po drami Disney Razparač Philipa Ridleya

RAZPARAČ

Igra o nasilju in strahu

Prevajalec: Zdravko Duša

Režiserka: Nataša Barbara Gračner

Dramaturg: Rok Andres

Scenograf: Branko Hojnik

Kostumografinja: Jana Menger

Oblikovalec svetlobe: Jaka Varmuž

Lektorica: Barbara Rogelj

Asistent režiserke: Dimitrij Gračner

Igralci:

Blaž Popovski

Arna Hadžialjević

Jure Rajšp

Premiera: 5. maja 2022 v SNG Nova Gorica, 11. novembra 2022 v Gledališču Koper

Za trdno zapahnjene vrati bomo osvetljene in opremljene sobe v londonskem East Endu se brat in sestra Presley in Haley, dvojčka na pragu tridesetih, v strahu pred zunanjim svetom že desetletje prenaledata s čokolado, zatekata v izmišljene postapokaliptične svetove ali v spomine na otroštvo in starše, ki so ju (zakaj, ne izvemo) zapustili. Dan enak dnevu prekine »obisk« mladega in privlačnega Disneyja, zabavljača v bleščečem suknjiču, ki za denar pred zabave željnim občinstvom grizlja in golta žive ščurke. Nasilen, a prijateljsko preračunljiv

Disneyjev nastop v Presleyju zbudi zaupanje do te mere, da mu izpove svoje, tudi erotično obarvane nočne more. V trenutku, ko Presley zapusti sobo, Disney zlorabi spečo, od zdravil omamljeno Haley. Disney zbeži, v sobi pa prestrašena in »postarana otroka« znova ostaneta sama s svojimi, zdaj še večjimi, strahovi.

Igra, v kateri se avtor poigrava s klišeji filmskih grozljivk, podobe nasilja in strahu spleta v nadrealistično odrsko »pravljico«, ki jo v srhljivi samoti, bolečini, otroški potrebi po varnosti in želji sanjata njegova prisilno infantilna junaka. Njena gonilna sila je groza, in ni jasno, ali le-to povzroča strašljivo velik in tuj svet zunaj doma ali se poraja v najglobji notranjosti samotnih bitij. Njene podobe vzbujajo gnus, a tudi fascinirajo: morda so patološke, tuje v bolezenski obsedenosti, obenem pa vsakomur shrljivo blizu.

Disney Razparač (1991) je večkrat nagrajeni dramski prvenec v Londonu rojenega dramatika in filmskega scenarista, slikarja Philipa Ridleya (1957); po mnenju vodilnega britanskega gledališkega kritika Aleksa Sierza, tudi avtorja spremne besede h knjižni izdaji igre, temeljno gledališko besedilo devetdesetih let prejšnjega stoletja, ki v polju dramskega pisanja postavlja ločnico med nekoč in danes.

IZ KRITIK

Radio Koper, 06.05.2022

Rok Bozovičar

Razparač v režiji Nataše Barbare Gračner Ridleyjevo dramsko besedilo občutno oklesti, pri čemer se z dramaturško pomočjo Roka Andresa izogne soočenju z njegovo historično šokantnostjo, vulgarnostjo in do tedaj nekonvencionalno brutalnimi fizičnimi akcijami. Zaprt, siv in zaokrožen odrski prostor Branka Hojnika, v katerem čas ali nemara večnost preživljata brat in sestra, nemudoma zbudi asociacijo zaklonišča, postapokaliptičnega preostanka ali še bolje posttravmatske zaciklenosti v svet paranoje in strahov. K takšni atmosferi, ki se bolj kot v konkretni prostor umešča v notranjost mentalnih blodenj posameznika, napeljuje tudi sanjska glasbena kompozicija Martina Vogrina, ki kot lajtmotiv spremlja odrsko dogajanje.

Vzpostavljeni svet je nedvomno moreč, abstraktno temačen, s čimer poudarja moč strahu pred sanjami, ki preprečuje izvitje iz oprijema travmatične preteklosti.

Interna kritika, 15.05.2022

Matej Bogataj

Tokratna precej okleščena in funkcionalno reducirana igra je postavljena v prostor, ki spominja na rov, na izsek kanala, zadaj je stena, okoli okrogle, klavstofobično zaprečene stene, vse spominja lahko tudi na zasilno zaklonišče ali celo maternico, vendar ne kot kraj varnosti ali novega začetka, temveč izredne izpostavljenosti – oblikovalec sugestivnega prostora je scenograf Branko Hojnik. To mrakobno izpostavljenost podčrtujejo sive stene in sivina, tudi skrajno skopa in mrakobna osvetlitev prostora, ki se potem iz komaj izrisanega Presleyevega obraza počasi širi, kot da bi se širila zaslonka, in zdi se nam, tudi po tem, kako se zadeva zaključí, z istim zoomiranjem, da gre za fragmente iz sveta v glavi, da se vse dogaja v psihotičnem in za psihedelično izkušnjo odprtem umu.

/.../

Ravno zato, ker se uprizoritev začne s postopnim izvijanjem Presleyjeve glave, telo je bolj kot ne nevidno, saj je v nekakšni rjavkasti, nevtralni trenirki, imamo občutek, da je on glavni, da je on negibni gibalec tega sveta, in Blaž Popovski ga odigra statično, večinoma sede, z različno emocionalno podčrtanimi monološkimi deli. Preostali plešejo in se preigravajo okoli njega kot osišča, kot oblaki, kot utelešeni fenomeni iz njegove notranjosti, in Popovski ima največ prostora ravno v pogovorih s samovščečnim in zapeljivim, tudi marsikaj očitajočim Cosmom, zabavljačem. Tega je gibalno izrazito, s postavljanjem v plesne poze in vsakovrstne telesno agresivne drže – koreografinja in oblikovalka učinkovitih telesnih preigravanj po stisnjenem prostoru je Jana Menger –, s samozavestnim nastopom, ki ga ne razgali niti uvodno bruhanje po obroku iz žuželk, odigral Jure Rajšp. Arna Hadžialjević je Haley, njena igra je izrazito zakrčena, pogled sega nekam onstran in čez racionalno, roke ves čas njenih nasladnih sanjarij mečkajo spalno srajčko, to je telo v agoniji in strahu, in vsi trije igralci zastavijo svoje like do konca in do groze zares, premišljeno in artikulirano. To daje uprizoritvi napetost in dinamiko,

hkrati pa novogoriška uprizoritev kaže, kako se je od nastanka igre do danes spremenila naša nagnjenost do srhljivega in podobnih žanrov in kako so postale grozne stvari za stopnjo bolj samoumevna in nevprašljiva reakcija na surovo dogajanje v svetu in neposreden prenos tega s pomočjo mobilne tehnologije.

<http://veza.sigledal.org/kritika/tesnoba-tesni-tesno-r>, 13.05.2022

Ana Obreza

Predstava svoj vrhunec in presežek doživi povsem na koncu, in sicer po zaslugi igre svetlobe in senc. Mojstrsko Varmuževo niansiranje padanja svetlobe na obraz osrednjega lika ponese izkušnjo uprizoritve na novo raven. Kar sicer dobro pripravljeni igralci skušajo izvabiti iz teksta ves čas igre, se zares izkristalizira šele v poslednji sliki. Soj luči na Presleyjevem obrazu v finih niansah usiha pa spet narašča ter ga tako transformira v celo vrsto različnih obrazov (med slutnjami vseh raznolikih osebnosti lahko ugledamo celo odtis Kristusovega obličja na torinskem prtju). V spremstvu poslednje uspavanke (uglasbeno pesem Alje Tkačev glasovno interpretira Lucija Harum) občutimo trpkost razrahljane človeške psihe, potopljene v samotnost spominov ter hlad nerealiziranih želja in fantazij. V občutljivem nihanju se zastavlja poslednje vprašanje uprizoritve: biti ali ne biti?

Primorski dnevnik, 10.05.2022

Marij Čuk

Haley v pretresljivi interpretaciji Arne Hadžialjevič je ves čas na vratolomnem robu med lucidnostjo in alienacijo, ujeta v shizofreno kožo nekoga ali nečesa, ki je brez perspektive, medtem ko je njen brat Presley v upodobitvi Blaža Popovskega ves čas introvertirano bolesten z apoteozo v svojem končnem komaj slišnem monologu o iskanju izgubljene človečnosti. Biti človek v zaprtem sivem rovu naše Zemlje je temeljno iskanje te gnus vzbujajoče predstave, v katero vstopa vehementni Disney z vso svojo psihološko in fizično nasilnostjo. Zabavljača, ki žre žive ščurke in preostale insekte, kar zabava ljudi in s čimer si služi kruh, je z energijo in silovito gibljivostjo oblikoval Jure Rajšp.

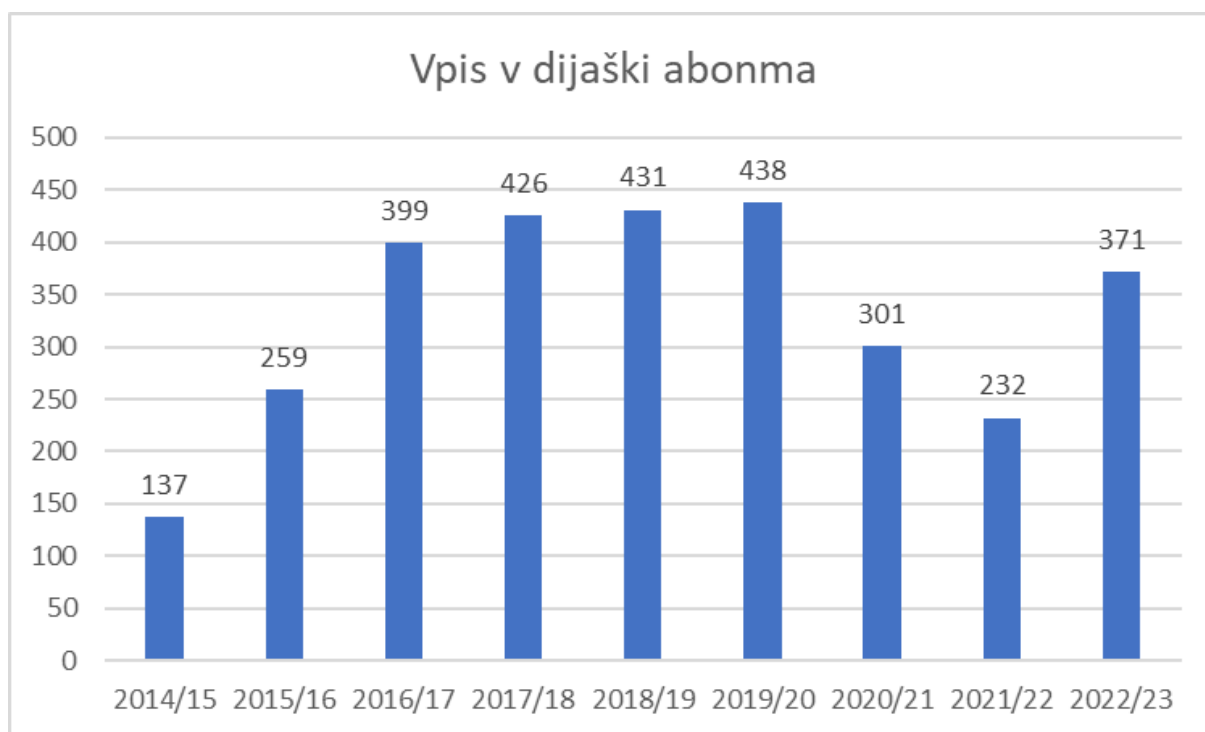
Novogoriška uprizoritev *Razparača* nas sooča s psihologijo nasilja, tako ponotranjenega, s katerim se posameznik v sebi bori sam s seboj, kot tudi zunanjega, v medčloveških odnosih. Predstava je te podobe zla, strahu, groze izpostavila radikalno in brezkompromisno.

2. GLEDALIŠČE KOPER ZA DIJAKE IN ŠTUDENTE V LETU 2022

Dijaški abonma

Med primarnimi nalogami Gledališča Koper je tudi skrb za predstave, namenjene srednješolcem. Dijaški abonma vsako sezono ponudi pet predstav domače in gostujoče produkcije. Zahtevne razmere med pandemijo koronavirusa, ki so zaradi dolgega zaprtja gledališč narekivale tudi delno "selitev" na splet, so pričakovano pustile posledice v sezoni 2020/21 in 2021/22. Ponosno ugotavljamo, da se z vpisom dijaških abonmajev v sezoni 2022/2023 spet približujemo visokemu vpisu, ki smo ga zabeležili v letu 2019.

Gibanje vpisa v Dijaški abonma Gledališča Koper za obdobje 2014/2015 do 2022/2023.

Zaključene predstave za posamezne letnike srednjih šol

V dogovoru z obalnimi srednjimi šolami dijakom ponujamo tudi ogled predstav po posameznih letnikih. Izbor predstav pripravljamo s profesorji slovenščine Gimnazije Koper, s katerimi sooblikujemo program pouka z vidika obiska gledališča.

Gledališka šola Gledališki trening

V okviru gledaliških šol Gledališča Koper deluje tudi gledališka šola Gledališki trening, namenjena izobraževanju srednješolcev, ki bi se po koncu srednje šole radi vpisali na študij dramske igre ali gledališke režije. Vodita ga režiserki Katja Pegan in Renata Vidič. Enkrat tedensko se udeleženci spopadejo z igralskimi veščinami, jih izpopolnjujejo, dopolnjujejo, z improvizacijo plemenitijo lastne igralske sposobnosti ter pripravijo zaključno produkcijo. Avgusta 2022 so se vajeni Gledališkega treninga v okviru 2. festivala Pri svetilniku v avgustu predstavili tudi z zaključno produkcijo *Rdeča kapica*, s katero so pod sloganom *Mladi otrokom in starejšim* nastopili v treh koprskih domovih za starejše. Na tamkajšnjih zunanjih prizoriščih so si namreč predstavo ogledali uporabniki domova za starejše občane in skupine vrtčevskih otrok.

Vpis študentske populacije v abonma Gledališča Koper

Z Univerzo na Primorskem in študentskimi organizacijami se trudimo, da bi vzpostavili stik s študenti, ki študirajo v Kopru ali pa so tu doma. Odlično sodelovanje, ki ga imamo s študenti v okviru festivala PPF Mladi, želimo ohraniti tudi čez zimsko sezono, zato si prizadevamo za vpis te populacije v večerni abonma našega gledališča.

IV. GLEDALIŠČE ZA OTROKE SVETILNIK

UVODNIK ZA SEZONO 2022/2023

Dragi otroci, starši, učitelji in prijatelji,

končno je tu! Z novo sezono je na temeljih dvajsetletnega delovanja Gledališča Koper in pol mlajšega festivala Pri svetilniku, ki sta z vašo pomočjo raziskovala in postavljala močne temelje kakovostne produkcije gledaliških vsebin za otroke, zraslo Gledališče za otroke Svetilnik.

Z njim koprsko gledališče začne novo poglavje. poglavje, ki se ga neizmerno veselimo. poglavje, v katerem ste protagonisti otroci in vsi mladi ljubitelji gledališke umetnosti, zabave, dobrih zgodb in čarobnih popotovanj. Poglavje, ki v ospredje postavlja razvoj mladega igralca, ki ga bo opremilo s kritičnim razmišljanjem, spodbujalo k širjenju obzorij ter pripravilo na življenjske izzive. Zato gledališče Svetilnik ne bo ponudilo le gledaliških predstav, temveč vse vrste gledaliških doživetij, delavnic, raziskovalnih in učnih vsebin. Postalo bo prostor kulturno-umetnostne vzgoje, v katerem bodo otroci in mladi našli svoj glas, ter jim ponujalo možnost za umetniško izražanje in razvoj.

V svoji otvoritveni sezoni se Gledališče za otroke predstavlja s tremi vrstami abonmajev, ki jih sestavljajo uprizoritve znanih knjižnih naslovov. Za medpodročno povezovanje bo poskrbel abonma Rastem, ki bo poleg gledališke predstave ponudil še muzejsko delavnico in ogled filmske projekcije. Gledališka šola v svoje vrste vabi vse nadobudne ustvarjalce, ki svoj izraz radi našli na gledališkem odru ali ob njem. S številnimi novimi projekti bo gledališče Svetilnik raziskovalo prednosti večjezičnosti, medgeneracijskega sodelovanja ter gradilo most med izobraževanjem in kulturo. A čisto vsega še ne bomo razkrili, zato vas vabimo, da se nam pridružite in sami doživite čarobnost otvoritvene sezone. Dobrodošli pri Svetilniku!

Vanja Korenč, gledališka pedagoginja

1. FESTIVAL GLEDALIŠKIH PREDSTAV ZA MULARIJO PRI SVETILNIKU

Od ideje do ustanovitve

Festival gledaliških predstav za mularijo Pri svetilniku smo pred dvanajstimi leti v Gledališču Koper prvič pripravili z namenom, da si vsak otrok iz koprške in sosednjih občin vsaj enkrat na leto ogleda gledališko predstavo. Večino festivalske publike so sestavljale organizirane šolske skupine, ki so si lahko v festivalskem ogledale starostno diferencirane gledališke predstave. Te smo po nekaj edicijah festivala dopolnili še s spremljevalnim pedagoškim programom, ki se je v preteklih letih izkazal kot pomembna dodana vrednost obiska gledališča, saj omogoča zaokroženo gledališko izkušnjo s pridobitvijo novih znanj. Prek festivala smo vsa ta leta uspešno sodelovali ne le s koprskimi osnovnimi šolami, temveč z vzgojno-izobraževalnimi zavodi iz vsaj osmih slovenskih občin, v zadnjih letih pa je med redno sodelujočimi tudi do 15 občin. Rekordni obisk smo zabeležili v predkoronskem letu 2019, ko je festival obiskalo skoraj 9000 obiskovalcev, sledili pa sta dve leti bodisi zaprtja bodisi strogih ukrepov zaradi epidemiološke situacije v državi, zaradi česar smo bili primorani jesensko obarvan festival predčasno zaključiti.

Število obiskovalcev na festivalu Pri svetilniku po letih za obdobje 2012–2021.

Z izboljšanjem razmer smo konec šolskega leta 2021/2022 učiteljem sodelujočih vrtcev in osnovnih šol poslali ponudbo predstav in spremljevalnih dejavnosti za 12. festival Pri svetilniku, ki bi potekal jeseni leta 2022. Samo do junija 2022 smo prejeli že preko 10.000 prijav (do oktobra pa že 12.000), kar je potrdilo naš trud in dobro delo iz preteklih let, ki ga niti t.i. korona kriza ni mogla izničiti. A čeprav smo se številčnosti prijav neizmerno razveselili, je kaj hitro postalo jasno, da tolikšnega števila obiskovalcev v dveh dvorana, ki hkrati sprejmeta dobrih 370 ljudi, ne bomo mogli gostiti v omejenih festivalskih terminih od dveh tednov do dveh mesecev, kot je bila to navada v preteklih letih, brez da bi zaradi tega trpel preostali program našega gledališča. Vsebine za otroke in odrasle namreč pripravlja isti umetniški ansambel, ista tehnična ekipa, isti kader nasploh.

Strateška skupina gledališča za otroke Svetilnik

Dolgoletna potreba po ustanovitvi Gledališča za otroke v tem delu države je tako postala še bolj očitna, kar je potrdila tudi strateška skupina v sestavi:

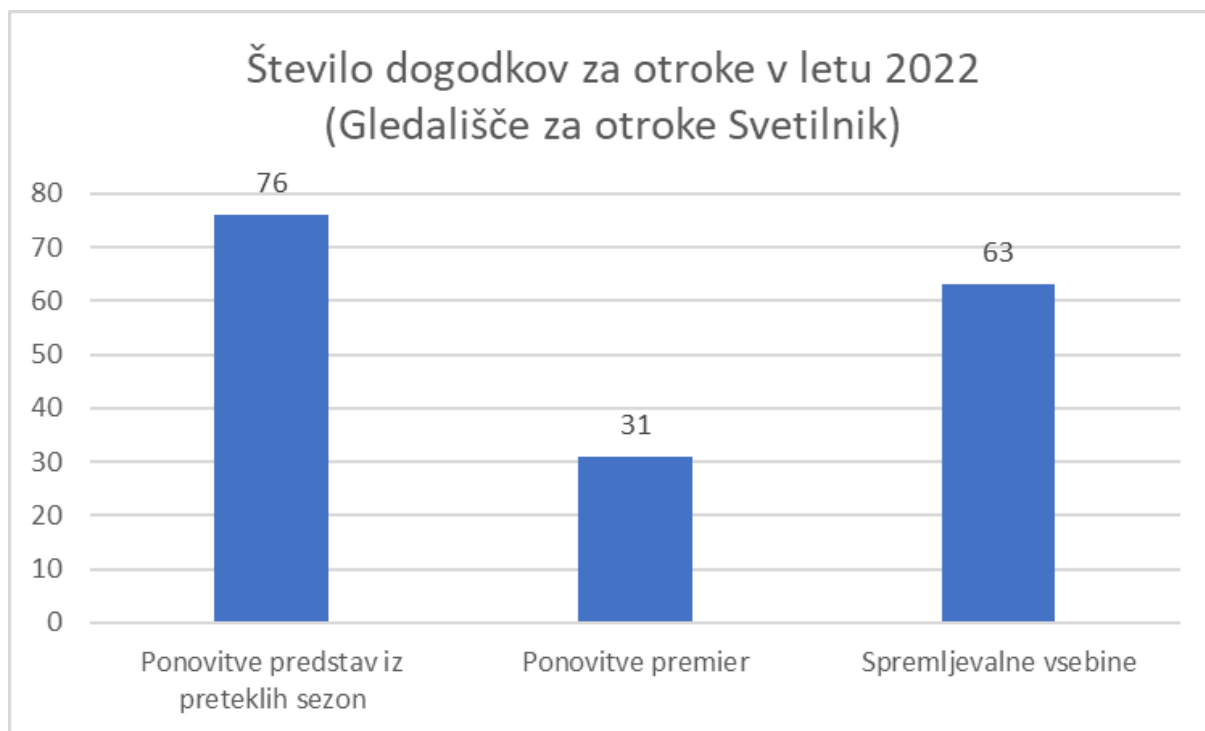
- Anton Baloh, dolgoletni ravnatelj OŠ Koper in direktor direktorata za osnovne in srednje šole,
- prof. dr. Mara Cotič, dolgoletna dekanja Pedagoške fakultete Univerze na Primorskem,
- prof. dr. Lucija Čok, znanstvena svetnica na področju proučevanja družbenega jezikoslovja, profesorica večjezičnosti in medkulturnosti ter prva rektorica Univerze na Primorskem,
- prim. mag. Dorijan Marušič, svetovalec ministra za zdravje, nekdanji državni sekretar in nekdanji Minister za zdravje v vladi RS,
- Katarina Pegan, režiserka in dolgoletna direktorica Gledališča Koper,
- Alenka Rušt, ravnateljica Vrtca Koper,
- prof. dr. Igor Saksida, redni profesor za slovensko književnost na Pedagoški fakulteti v Ljubljani in Kopru,
- dr. Aleksander Zadel, klinični psiholog in direktor Inštituta za osebni razvoj C. A. R.

Strateška skupina je 29. junija 2022 javno podpisala Pobudo za ustanovitev Gledališča za otroke Pri svetilniku, ki bi delovalo kot posebna enota Gledališča Koper in jo naslovila na župane občin Koper, Izola, Piran in Ankaran ter na Ministrstvo za kulturo, Ministrstvo za zdravje in Ministrstvo za izobraževanje, šolstvo in šport. Pobuda je požela izjemno podporo javnosti.

V nadaljevanju koledarskega leta sta Katarina Pegan, direktorica Gledališča Koper in Vanja Korenč, pomočnica direktorice za program in gledališka pedagoginja pripravili razdelano vsebinsko in kadrovske vizijo bodočega Gledališča za otroke Svetilnik. Slednje se je kot posebna enota širši javnosti prvič predstavilo konec avgusta 2022 v okviru 2. festivala Pri svetilniku v avgustu, kot gledališče v ustanavljanju pa nadaljuje svoje poslanstvo v sezoni 2022/2023.

2. GLEDALIŠČE ZA OTROKE SVETILNIK

Uspešnost festivala Pri svetilniku je tako sprožila širše zavedanje o naraščajočih potrebah po kakovostnih gledaliških vsebinah in spodbudila ustanavljanje novega gledališča za otroke. Na ta način je Gledališče Koper tudi program za šolske skupine razporedilo čez celo gledališko sezono in uspešno rešilo prostorsko in kadrovske pomanjkanje za tekočo sezono, ob dodatnem naraščanju povpraševanja in pedagoškem razvoju vseh vrst gledaliških vsebin pa so potrebe po finančni podpori Gledališča za otroke Svetilnik še kako žive.

Gledališče Koper je v letu 2022 pripravilo **dve premieri** za otroško publiko, skupno pa **170 dogodkov za otroke**. Od tega **107 gledaliških predstav** (ponovitev premier in predstav iz preteklih sezon) ter **63 pedagoških delavnic**. Na domačih predstavah, spremljevalnih vsebinah in gostujočih predstavah drugih gledališč, ki smo jih gostili v okviru abonmajev Mavrična ribica in Mali oder, pa smo v naših dvorinah našli **več kot 14.500 obiskovalcev na dogodkih za otroke**.

Samo **od septembra do decembra 2022** smo namreč v domačem gledališču odigrali **58 lastnih otroških predstav** in izvedli **40 delavnic**, na katerih smo skupno zabeležili **8317 obiskovalcev**. Omenjene vsebine so v večini obiskale organizirane šolske skupine. Teh do konca sezone 2022/2023 (po prijavah sodeč) pričakujemo še dodatnih 3500. Ob upoštevanju trenutnega trenda obiska otroških predstav za izven, bo skupno število obiskovalcev na otroških dogodkih v sezoni 2022/2023 preseglo vse rekorde.

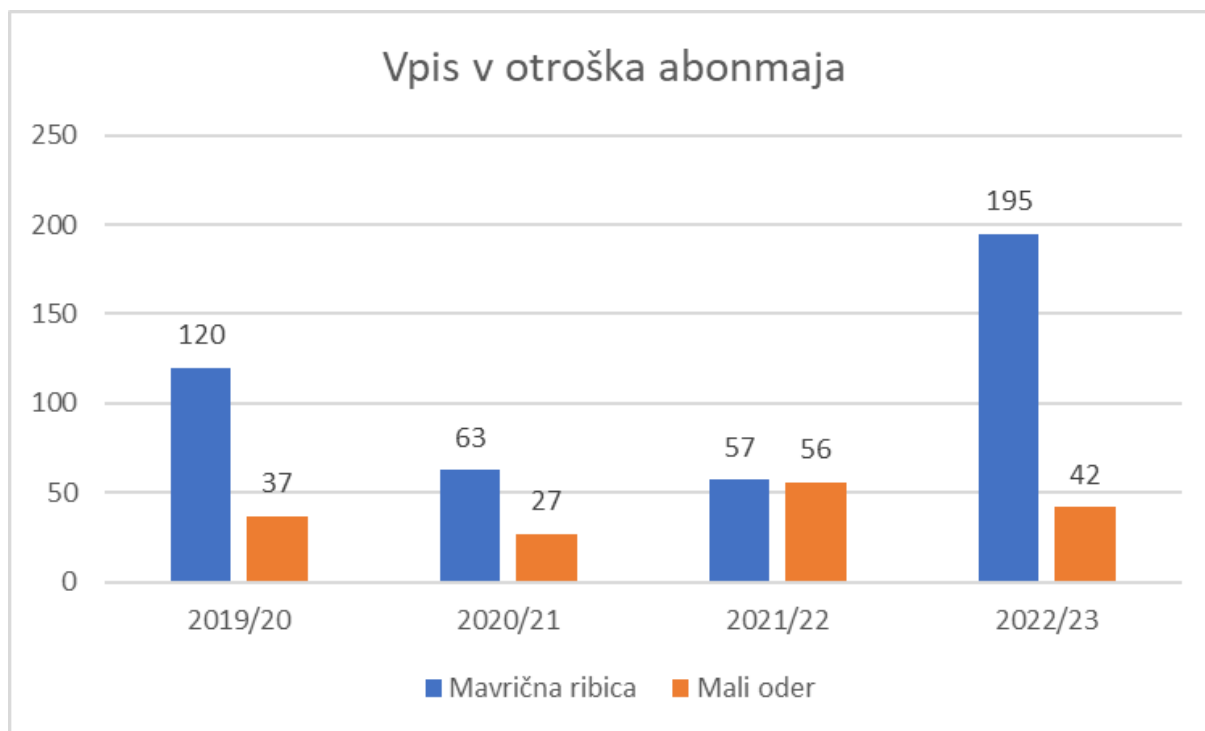
3. OTROŠKA ABONMAJA V LETU 2022

Abonma Mavrična ribica (5–11 let)

Abonma Mavrična ribica otrokom vsako sezono ponudi 7 gledališko-lutkovnih predstav za otroke od 5. do 11. leta starosti, med katerimi so vsaj tri predstave v produkciji in izvedbi Gledališča Koper, preostale so gostujoče predstave drugih slovenskih gledališč. Gledališče ima vsako sezono na sporedu 10 lastnih otroških predstav iz predhodnih sezon (železni repertoar). Predstave, ki so na sporedu ob sobotah dopoldne, se zvrstijo od oktobra do maja. V abonmaji sezoni 2022/2023 beležimo velik porast vpisa v otroški abonma Mavrična ribica, ki močno presega tudi predkoronsko stanje iz leta 2019.

Abonma Mali oder (3–7 let)

Abonma Mali oder otrokom vsako sezono ponudi pet gledališko-lutkovnih predstav, ki so uprizorjene na malem gledališkem odru. Abonma sestavljajo predstave v produkciji Gledališča Koper in gostovanja drugih gledališč, med katerimi je poudarek namenjen interaktivnim predstavam za otroke od 3. do 7. leta starosti. Predstave, ki so na sporedu ob sobotah dopoldne, se zvrstijo od oktobra do maja. V sezoni 2022/2023 sicer abonma Mali oder obiskuje nekoliko manj abonentov kot preteklo leto, se je pa na račun tega bistveno povečal vpis v abonma Mavrična ribica.

Gibanje vpisa v otroška abonmaja Gledališča Koper v zadnjih štirih letih.

4. SPREMLJEVALNE VSEBINE

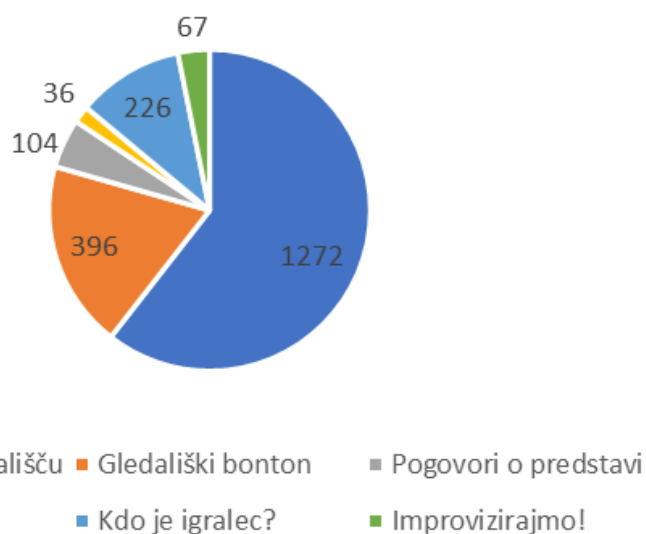
Spremljevalne vsebine so pomemben del programa Gledališča Koper in otroškega gledališča v ustanavljanju, mednje pa štejemo **pedagoške delavnice** in **gledališke dogodke**. Prve so namenjene individualnim in organiziranim skupinam mladih obiskovalcev - od vrtčevskih otrok do srednješolcev - in lahko služijo kot dodatek k predstavi, obiskovalcem pa omogočajo celostno gledališko izkušnjo in vstop v svet gledaliških poklicev. Gledališki dogodki pa kot samostojne igrane vsebine dopolnjujejo program gledaliških predstav in spodbujajo interaktivnost, vključenost in povezovanje s publiko. V letu 2022 smo obiskovalcem ponudili 6 različnih pedagoških delavnic in dve vrsti gledaliških dogodkov. Spremljevalne dejavnosti izvajajo igralci in igralkе, režiserki in gledališka pedagoginja Gledališča Koper, od septembra 2022 pa potekajo pod okriljem Gledališča za otroke Svetilnik.

Pedagoške delavnice

	Naslov pedagoške delavnice	Podnaslov
1.	Učna ura o gledališču	<i>Raziskovanje gledaliških skrivnosti</i>
2.	Gledališki bonton	<i>Gledališka olika kot se šika</i>
3.	Pogovori o predstavi	<i>O predstavi po dolgem in počez</i>
4.	An ban	<i>Ustvarjalna delavnica</i>
5.	Kdo je igralec?	<i>Spoznavanje gledališkega poklica</i>
6.	Improvizirajmo!	<i>Gledališka improvizacija na odru</i>

Ena najbolj priljubljenih je **Učna ura o gledališču**, poučna delavnica, namenjena predšolskim otrokom in osnovnošolcem. Sestavlja jo voden ogled gledališča, pri katerem se udeleženci spoznajo tudi z gledališkimi poklici, in odrska izkušnja, ki otroke z improvizacijskimi tehnikami seznani z osnovami odrskega doživetja. V matični hiši jo sicer izvajamo že več kot desetletje; tudi v času zaprtja gledališč smo z izvedbo nadaljevali s pomočjo spletne aplikacije. Delavnico vodijo gledališka pedagoginja Vanja Korenč, režiserka Renata Vidič in igralca Luka Cimprič ter Rok Matek. V letu 2022 smo izpeljali skupno **43 Učnih ur o gledališču**, kar je **140% več kot leto prej**, obiskalo pa jih je **več kot 1220 obiskovalcev**.

Število obiskovalcev pedagoških delavnic v letu 2022

Število obiskovalcev na pedagoških delavnicah v letu 2022.

Učna ura o gledališču: ogled dela v maskirnici.

Gledališki dogodki

	Naslov gledališkega dogodka	Podnaslov
1.	Kolikor jezikov znaš, toliko ljudi veljaš	<i>Večjezična poslušalnica pravljic</i>
2.	Skok v pravljico z Igorjem Štamulakom	<i>Delavnica prebiranja in igranja pravljic</i>

Med spremljevalnimi vsebinami kot gledališka dogodka posebno mesto zasedata *Kolikor jezikov znaš, toliko ljudi veljaš* in *Skok v pravljico z Igorjem Štamulakom*. Pri obeh je v ospredju prebiranje pravljic, a prek interaktivnosti in večjezičnosti otroci ne spremljajo le pravljичnega dogajanja, temveč istočasno usvajajo še druga življenjska znanja. Spodbuja se vključenost, razvoj domišljije, prepoznavanje zvočnosti in melodije različnih jezikov, uporaba novih besed ter krepitev socialnih veščin.

Kolikor jezikov znaš, toliko ljudi veljaš (na fotografiji z leve: Mak Tepšič, Anja Drnovšek, Francesco Borchì).

Skok v pravljico (na fotografiji z leve: Ajda Toman, Igor Štamulak, Rok Matek, Luka Cimprič).

5. GLEDALIŠKA ŠOLA MAVRIČNA RIBICA

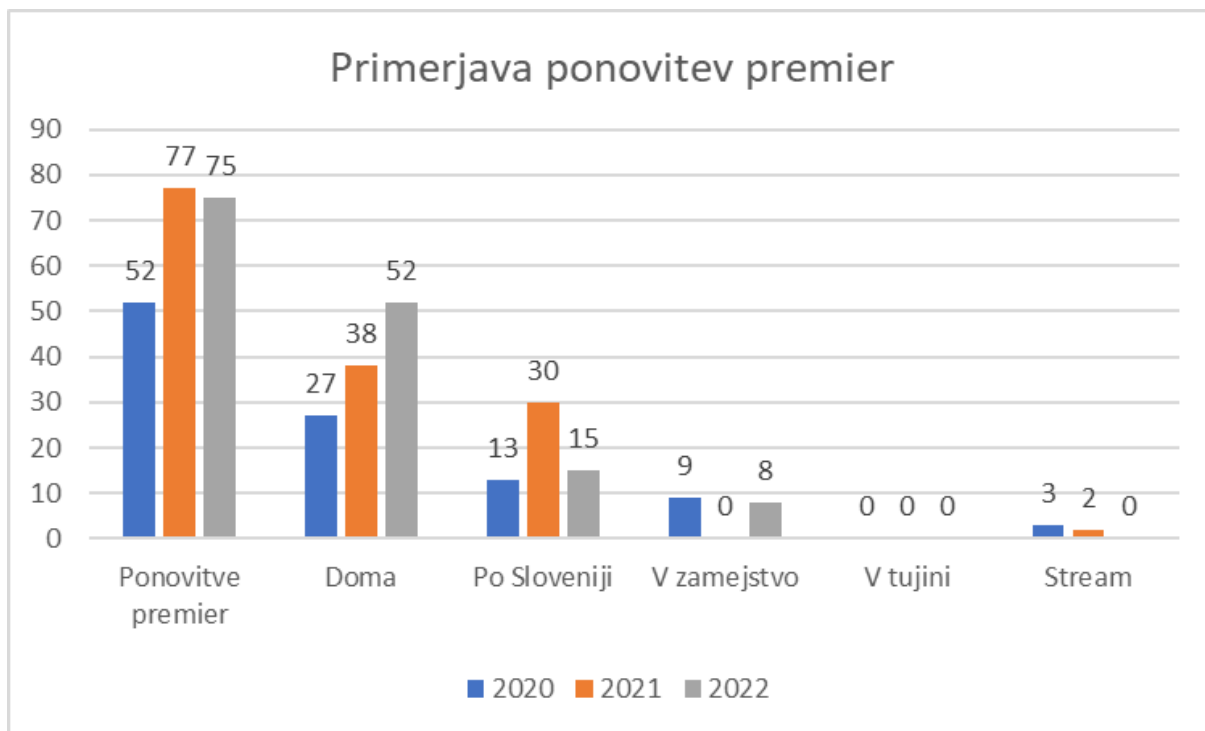
Gledališka šola Mavrična ribica je namenjena osnovnošolcem od prvega razreda dalje. Gledališka šola poteka enkrat tedensko po dve šolski uri, in sicer od oktobra do maja, ko se udeleženci občinstvu predstavijo z gledališko predstavo oz. produkcijo. Delo poteka v dveh starostnih skupinah. V gledališki šoli se učenci spoznavajo z osnovami gledališke improvizacije, dihalne tehnike, gibanja v prostoru, igre, režije, scenografije in kostumografije. Pomembna sestavina programa gledališke šole je tudi spodbujanje skupinske dinamike. Poleg naštetega se preizkusijo še v pisanju gledaliških in negledaliških besedil. Tako udeleženci spoznajo celotni proces nastajanja gledališke predstave, vajencem pa omogočimo nabiranje dodatnih izkušenj tudi prek javnih nastopov izven našega gledališča. Šolo vodita dramski igralec Gregor Geč in gledališka pedagoginja Vanja Korenč. V septembru 2022 smo zabeležili povečan vpis v primerjavi z letom prej, zato v sezoni 2022/2023 izvajamo tri (namesto dveh) starostno diferencirane skupine gledališke šole Mavrična ribica.

V. STATISTIKA GLEDALIŠČA

1. STATISTIKA DOGODKOV

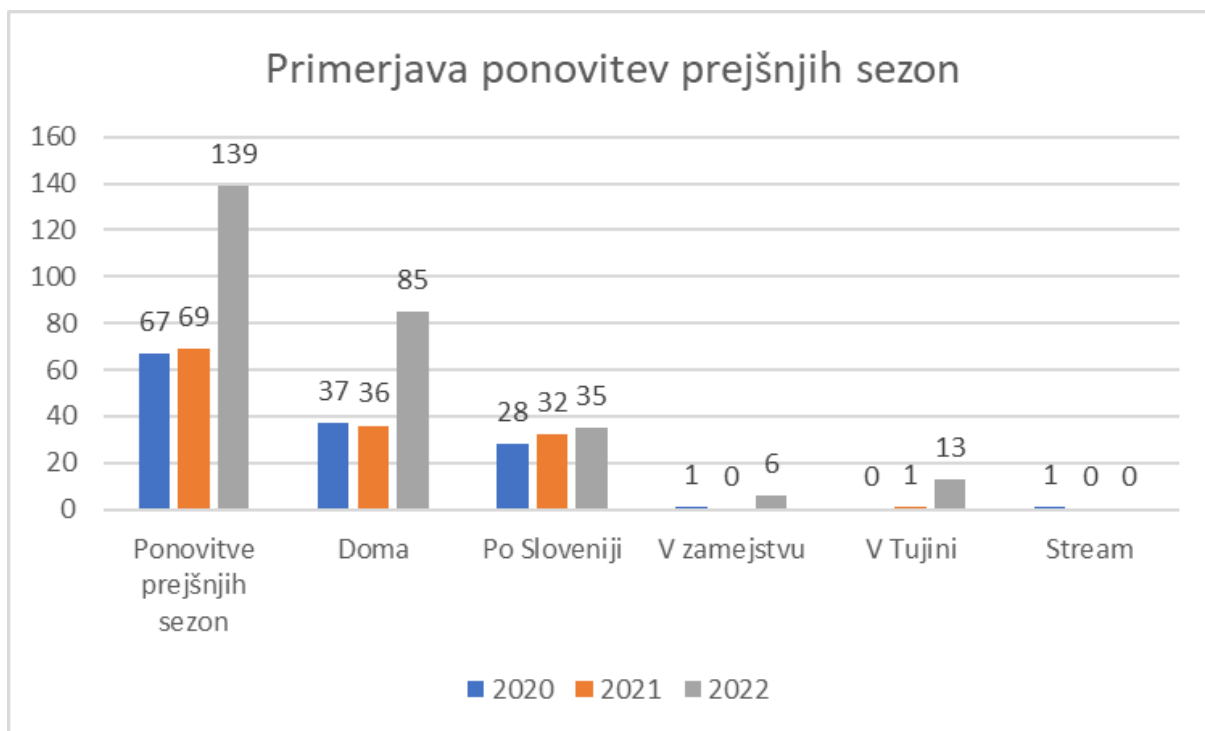
Zaposleni smo s pomočjo zunanjih sodelavcev realizirali naslednji program:

- v letu **2022** smo uprizorili 7 lastnih premier, ki so imele **75 ponovitev**, od tega 52 na domačem odru, 15 na gostovanjih po Sloveniji in 8 ponovitev v zamejstvu. Premierne ponovitve si je ogledalo 8.126 obiskovalcev.

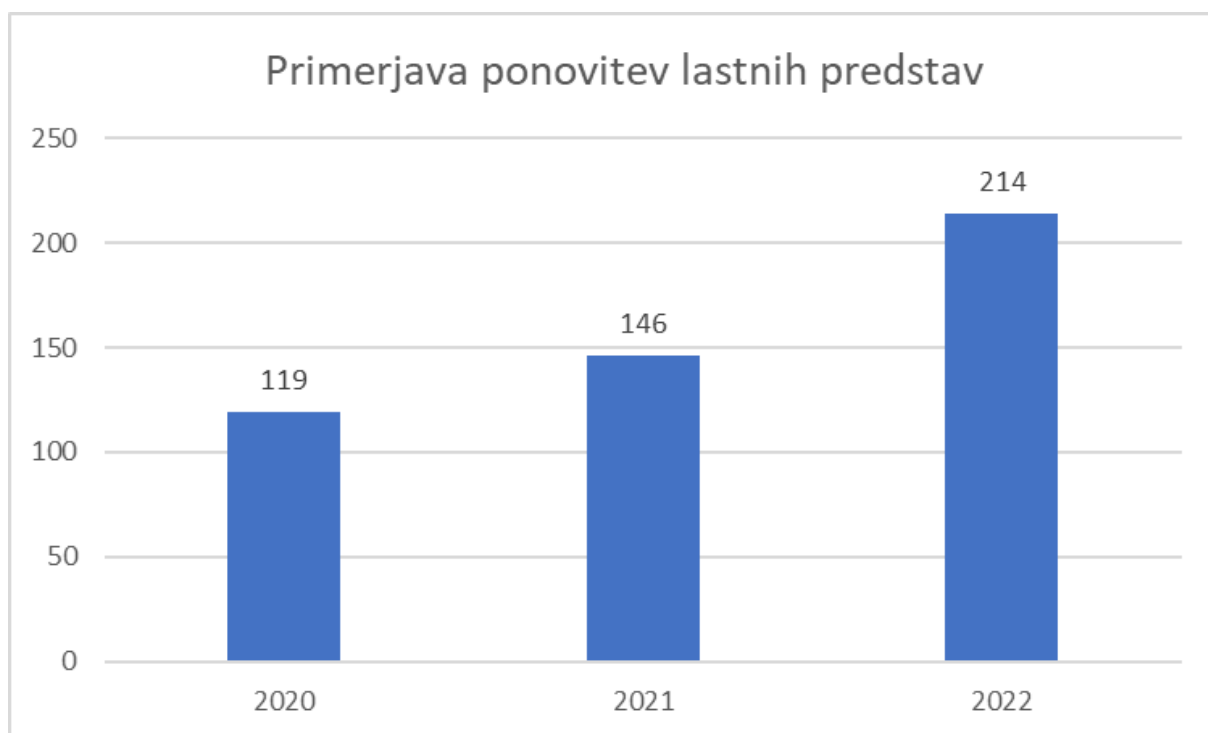
Ponovitve premier v zadnjih treh letih.

- Odigrali smo **139 ponovitev predstav iz prejšnjih sezon**. Na domačem odru smo odigrali 85 ponovitev, na gostovanjih po Sloveniji 35 ponovitev, v zamejstvu 6 in 13 ponovitev v tujini. Predstave si je ogledalo 19.985 obiskovalcev.

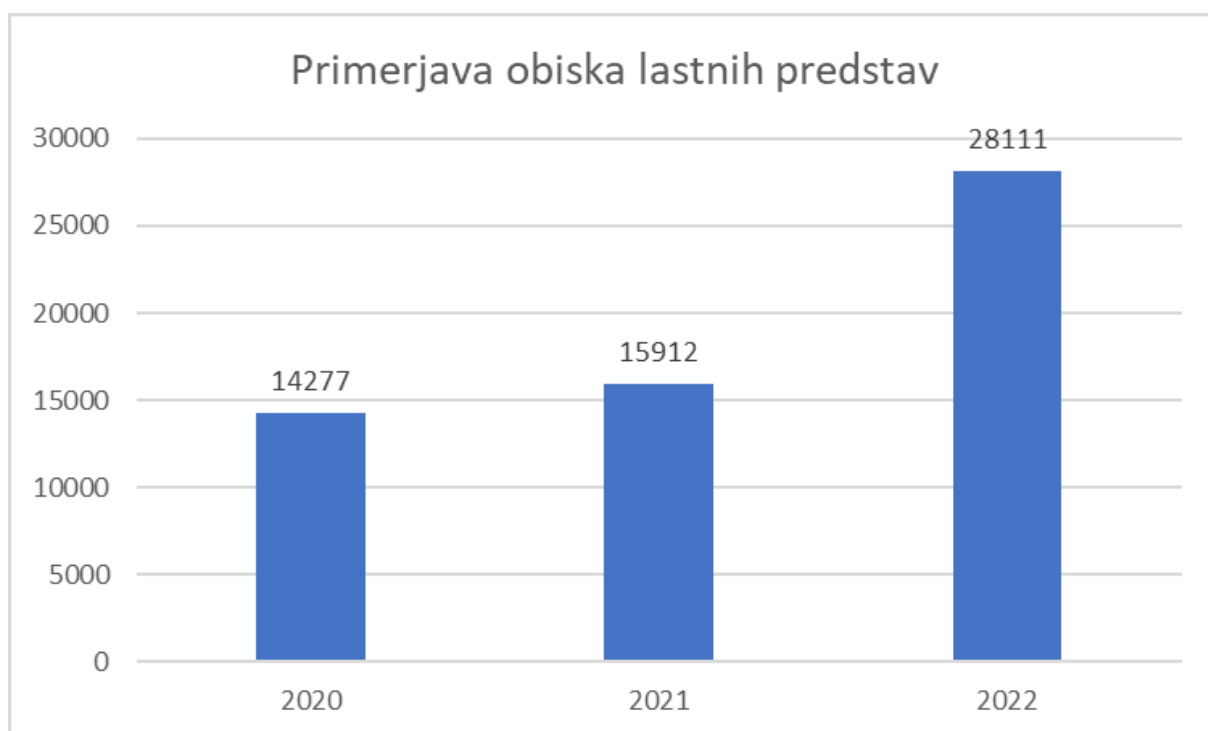

Ponovitve predstav iz prejšnjih sezon v zadnjih treh letih.

- V letu 2022 smo odigrali **214** ponovitev lastnih predstav, ki si jih je ogledalo **28.111** obiskovalcev v matični hiši, na gostovanjih po Sloveniji, v zamejstvu in v tujini.

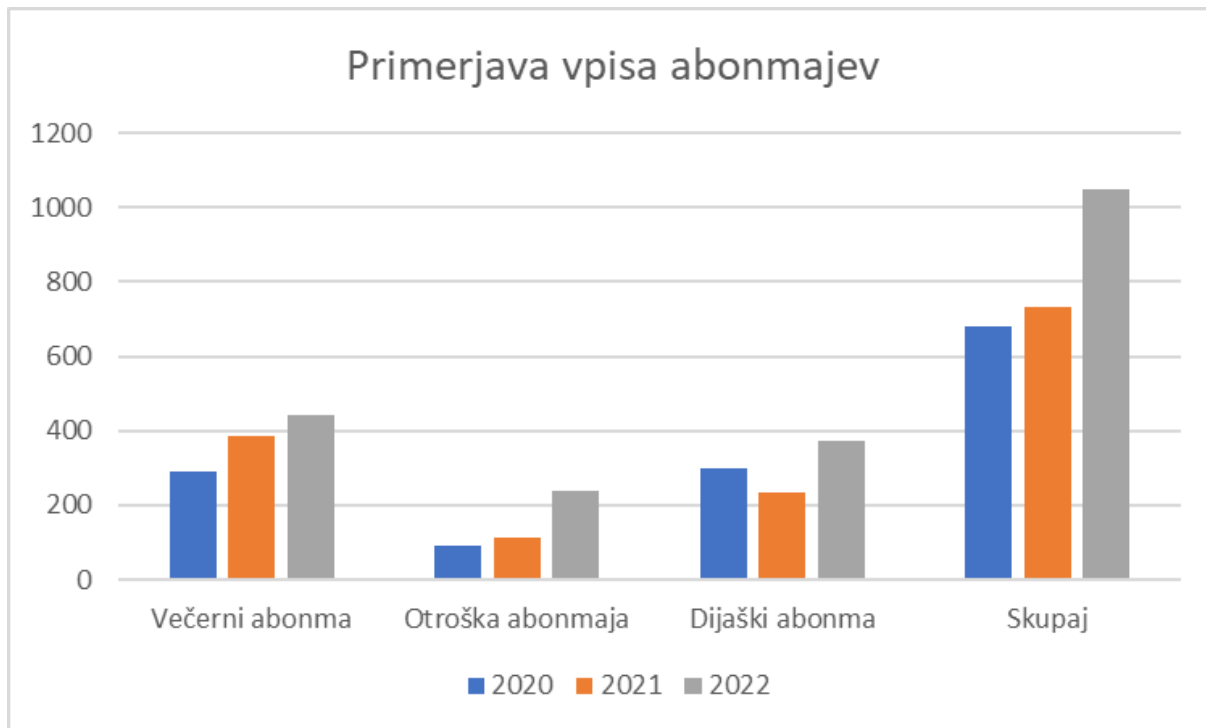

Primerjava ponovitev lastnih predstav v zadnjih treh letih.

Primerjava obiska lastnih predstav v zadnjih treh letih.

- Gledališki abonma za odrasle, dijake in otroke predstavlja bistveni del našega občinstva. V letu 2022 smo vpisali 4 večerne abonmaje, dva starostno diferencirana otroška abonmaja in 2 večerna dijaška abonmaja.

Primerjava vpisa abonmajev v zadnjih treh letih.

- Leta 2022 je bilo v gledališču 137 ponovitev lastnih uprizoritev, 32 gostovanj drugih gledališč in gledaliških skupin ter 51 javnih prireditev. Skupno število dogodkov v matični hiši: **220**.

2. PONOVIŠE IZ PREJŠNJIH SEZON V LETU 2022

V letu 2022 smo na odru odigrali **16 naslovov** ponovitev iz prejšnjih sezon

- **Skok v pravljico** je bil odigran **8-krat**, od tega 7-krat na domačem odru in 1-krat na gostovanju v Sežani,
premiera: 23. oktobra 2010;
- **Butalci** so bili odigrani **8-krat**, od tega 7-krat na domačem odru in enkrat na gostovanju v Piranu,
premiera: 3. oktobra 2011;
- **Mali medo** je bil odigran **5-krat**, od tega 3-krat na domačem odru in 2-krat na gostovanju po Sloveniji, v Krškem,
premiera: 1. december 2012;
- **Trio** je bil odigran **3-krat**, od tega 2-krat na domačem odru in enkrat na gostovanju v tujini, v Brnu (CZ),
premiera: 13. november 2015;
- **Loli, Boli in svet, poln čudes** je bil odigran **6-krat**, od tega 5-krat na domačem odru in enkrat na gostovanju v zamejstvu,
premiera: 30. januarja 2016;
- **Lepo je biti Koprčan** je bila odigrana **3-krat** na domačem odru,
premiera: 22. septembra 2018;
- **Tutošomato** je bila odigrana **14-krat**, od tega 4-krat na domačem odru, od tega 2-krat v okviru Primorskega poletnega festivala in 10-krat na gostovanjih po Sloveniji, v Novi Gorici, Vrhniki, Mariboru, Šentjurju, Idriji, Postojni, Brežicah in v Krškem,
premiera: 18. oktobra 2019;
- **Mehurčki** si bili odigrani **6-krat**, od tega 2-krat na domačem odru in 4-krat na gostovanju v Mariboru in Desklah,
premiera: 19. oktobra 2020;
- **1500 Lajkov** je bila odigrana **3-krat** na domačem odru,
premiera: 18. maj 2021;

- **Krst pri Savici** je bil odigran **5**-krat, od tega 4-krat na domačem odru in enkrat na gostovanju v Ljubljani,
premiera: 24. junij 2021;
- **Stena v morje / Sea Wall** je bila odigrana **5**-krat, od tega 2-krat na domačem odru, enkrat v Pratu (IT) ter dvakrat v Pulju (HR),
premiera: 4. julij 2021;
- **Birokrati** so bili odigrani **3**-krat na gostovanju po Sloveniji, v Novi Gorici, Krškem in Postojni,
premiera: 9. julij 2021;
- **Jugoslavija, moja dežela** je bila odigrana **19**-krat, od tega 3-krat na domačem odru, 3-krat na gostovanjih po Sloveniji, v Sežani in Portorožu v okviru Primorskega poletnega festivala ter Novem mestu, 3-krat v zamejstvu v Trstu (IT) in Pulju (HR) in 10-krat v tujini, v Novem Sadu, Prijedorju, Banjaluki, Kostolacu, Sarajevu, Kragujevcu, Brčkem in v Užicah,
premiera: 30. julij 2021;
- **Plesni pravljici** sta bili odigrani **6**-krat, od tega 5-krat na domačem odru in enkrat v zamejstvu, v Trstu (IT),
premiera: 21. avgust 2021;
- **Laponska** je bila odigrana **14**-krat, od tega 9-krat na domačem odru in 5-krat na gostovanjih po Sloveniji, v Izoli, Vrhniki, Brežicah in Škofja Loki
premiera: 29. oktober 2021;
- **Ježeva hišica** je bila odigrana **31**-krat, od tega 26-krat na domačem odru in 5-krat na gostovanjih po Sloveniji, v Mariboru, Novi Gorici in Sežani,
premiera: 11. december 2021;

3. STATISTIKA PREMIERNIH UPRIZORITEV V LETU 2022

- **INDIJC HOČE U BRONX**, predstavo smo odigrali **6**-krat, od tega 4-krat na domačem odru, 2-krat na gostovanjih po Sloveniji, v Piranu in Izoli v okviru Primorskega Poletnega festivala.
- **MORJE STEN** smo odigrali **8**-krat, od tega 5-krat na domačem odru, 3-krat na gostovanju po Sloveniji, v Izoli, Piranu in Ankaranu, v okviru Primorskega poletnega festivala.
- **PTIČJA FARMA**, predstavo smo odigrali **15**-krat, od tega 6-krat na domačem odru, 1-krat na gostovanju po Sloveniji, v Izoli v okviru Primorskega poletnega festivala ter 8-krat v zamejstvu, v Trstu in Gorici.
- **BARČICA**, predstavo smo odigrali **23**-krat, od tega 20-krat na domačem odru, enkrat v okviru Primorskega poletnega festivala ter 3-krat na gostovanju po Sloveniji, v Mariboru in Ankaranu.
- **MALI PRINC**, predstavo smo odigrali **8**-krat na domačem odru, od tega enkrat v okviru Primorskega poletnega festivala.
- **SUMLJIVA OSEBA**, predstavo smo odigrali **5**-krat na domačem odru.
- **RAZPARAČ**, predstavo smo odigrali **10**-krat, od tega 4-krat na domačem odru in 6-krat na gostovanju v Novi Gorici.

4. GOSTOVANJA DRUGIH GLEDALIŠČ IN SKUPIN

a) Gostovanja slovenskih gledališč in skupin v letu 2022

- D. Katzmann in A. Tkatsch: VREČA POLNA JABOLK, Gledališče Krabas
- R. Babič: KRIZA SREDNJIH LET, Špas teater Mengeš
- J. Ivanušič: KABARET
- S. Eržen: TISTA O BOLHAH, Slovensko ljudsko gledališče Celje
- J. Nzobandora-Jose: SUPER BRINA, Gledališče MalihVelikih, Zavod TUGENDE
- N in D. Ephron: ŽENSKA: LJUBEZEN, IZGUBE, OBLEKE, Špas teater, Mengeš
- E. Mahkovic in T. Gregorič: TRIDESETLETNICE, SNG Nova Gorica

- A. Inkret: IN STOLETJE BO ZARDELO. PRIMER KOCBEK, Anton Podbevšek Teater in SNG Nova Gorica
- S. Makarovič: BALADA O SNEGURČKI
- T. Toš: TADEJ TOŠ V ŽIVO
- S. Makarovič: SAPRAMIŠKA, Lutkovno gledališče Ljubljana
- Obalni komorni orkester in En Big Band: ZVEZDE PADAJO V NOČ
- Eroika, P. Greblo in U. Mravlja: EROIKA AROMATIKA

b) Gostovanja gledališč iz zamejstva in tujine v letu 2022

Slovensko stalno gledališče je v Gledališču Koper v letu 2022 gostovalo s predstavami:

- C. Goldoni: KRČMARICA MIRANDOLINA, SSG, Trst (IT)
- M. Coleman in T. Warnes: GREGOR IN SILVIJA, SSG, Trst (IT)
- F. Lainšček in L. Krajncan: NA DVORIŠČU, SSG, Trst (IT) in DreamArt v sodelovanju s Cankarjevim domom Ljubljana
- G. Spiro: PRAH, Altteatar, Sarajevo, Center kulture mladih Občine Sarajevo (BA)
- V. HAVEL: AVDIENCA, Akademija 28, Beograd (RS)
- Moliere: ŽLAHTNI MEŠČAN, Piccolo teatro Citta di Sacile (IT)
- SPREOBURNJENJE KONJA, Gledališče Ludovice Rambelli - Les Tableaux (IT)
- Sofokles - L. Delprato: KRALJ OJDIPUS, HNK Ivana pl. Zajca Rijeka, Mestno gledališče lutk, Reka (HR)
- R. O. Pečecnik: ISTRA TI MILA MATERINA, Istrsko narodno gledališče - Mestno gledališče Pulj (HR)
- MI POZNAMO IMENA, akademija norosti, Gledališče Rossetti (IT)
- M. Waddell: TI IN JAZ, MALI MEDO, Mestno gledališče Žar ptica, Zagreb

V letu 2022 smo **v tujini** gostovali s predstavami:

- G. Vojnović: JUGOSLAVIJA, MOJA DEŽELA, Gledališče Prijedor, (BiH)
- G. Vojnović: JUGOSLAVIJA, MOJA DEŽELA, Narodno gledališče Republike Srbske, Banja Luka, (BiH)
- G. Vojnović: JUGOSLAVIJA, MOJA DEŽELA, Novosadsko pozorište, Novi Sad (RS)
- G. Vojnović: JUGOSLAVIJA, MOJA DEŽELA, Požarevac, (RS)
- G. Vojnović: JUGOSLAVIJA, MOJA DEŽELA, Narodno pozorište Sarajevo (BiH)
- G. Vojnović: JUGOSLAVIJA, MOJA DEŽELA, Kragujevac (RS)
- G. Vojnović: JUGOSLAVIJA, MOJA DEŽELA, Brčko (BiH)
- G. Vojnović: JUGOSLAVIJA, MOJA DEŽELA, Narodno pozorište Užice (BiH)
- G. Tič: TRIO, Mestno gledališče Brno (CZ)

5. GLEDALIŠČE KOPER NA FESTIVALIH V LETU 2022

- **29. Primorski poletni festival**

Iztok Mlakar: TUTOŠOMATO

Goran Vojnović: JUGOSLAVIJA, MOJA DEŽELA

Antoine de Saint-Exupery: MALI PRINC

Renata Vidič: BARČICA

Gašper Tič: TRIO

Simon Stephens, Goran Vojnović: MORJE STEN

Jera Ivanc: PTIČJA FARMA

Israel Horovitz: INDIJC HOČE U BRONX

- **24. festival Teatar fest Petar Kočić, Banjaluka (BiH)**

Goran Vojnović: JUGOSLAVIJA, MOJA DEŽELA

- **4. festival Viminacium fest - motivi stari in novi, Požarevac (RS)**

Goran Vojnović: JUGOSLAVIJA, MOJA DEŽELA

- **Mednarodni gledališki festival Brčko (BiH)**

Goran Vojnović: JUGOSLAVIJA, MOJA DEŽELA

- **17. Jokaimfest, Kragujevac (RS)**

Goran Vojnović: JUGOSLAVIJA, MOJA DEŽELA

- **62. festival MESS, Sarajevo (BiH)**

Goran Vojnović: JUGOSLAVIJA, MOJA DEŽELA

- **27. festival JPF, Užice (BiH)**

Goran Vojnović: JUGOSLAVIJA, MOJA DEŽELA

- **Festival Dokoran, Brno (CZ)**

Gašper Tič: TRIO

VI. NAGRADE GLEDALIŠČA KOPER

V LETU 2022

Andrej Vrhovnik

Nagrada tantadruj za poseben dosežek za kostumografijo uprizoritve Ptičja fama

Blaž Popovski

Nagrada za najboljšega mladega igralca za vlogo Vladana v uprizoritvi Jugoslavija, moja dežela

39. Internacionalni teatarski susreti Brčko distrikta BiH

Jugoslavija, moja dežela Gorana Vojnovića

Nagrada viminacium maximus za najboljšo predstavo v celoti

4. Viminacium fest, Požarevac (RS)

Aleksandar Stojković

Igralec večera po izboru občinstva

4. Viminacium fest, Požarevac (RS)

Boris Šavija

Nagrada za najboljšega igralca za vlogo Nedeljka v uprizoritvi Jugoslavija, moja dežela

24. festival Theatre Fest »Petar Kočić«, Banjaluka (BA)

VII. PRIMORSKI POLETNI FESTIVAL:

- PPF Mladi (mednarodni festival)**
- PPF Pri svetilniku v avgustu
(mednarodni festival)**

6. PRIMORSKI POLETNI FESTIVAL

29. Primorski poletni festival

29. Primorski poletni festival je od 5. junija do 30. avgusta 2022 v gostiteljskih mestih postregel s 64 dogodki, ki jih je obiskalo skupno 5977 ljudi. Bogato kulturno dogajanje je domačinom in gostom omogočilo preživljanje dolgih poletnih večerov in noči v družbi vrhunskih umetnikov.

Z dvojnim odprtjem s predstavama *Trio* (Gašper Tič) v Kopru in *Jugoslavija, moja dežela* (Goran Vojnović) v Sežani se je 5. junija 2022 začel niz dogodkov, ki so v sproščenem poletnem duhu znova povezali občine Koper, Izola, Piran, Ankaran, Sežana in Pulj (HR). Na zunanjih in notranjih prizoriščih so si obiskovalci lahko ogledali uprizoritve Gledališča Koper (*Indijc hoče v Bronx* (I. Horovitz), *Morje sten* (S. Stephens, G. Vojnović), *Tutošomato* (I. Mlakar), *Ptičja farma* (J. Ivanc) in že prej omenjeni otvoritveni predstavi) in gostujoče predstave drugih slovenskih gledališč (APT Novo Mesto, SNG Nova Gorica, Špas teater). Program je dopolnilo tudi pet gostovanj gledaliških in glasbenih ustvarjalcev iz Italije, Hrvaške, Bosne in Hercegovine ter Srbije, ki so poskrbeli za mednarodni pridih. Na mestnih ulicah, trgih in drugih prizoriščih so za glasbene poslastice poskrbele tudi glasbene predstave, koncerti in glasbeni večeri za vsak okus, 29. izvedba PPF pa se je tudi letos povezala s festivalom FESTIL (Festival estivo del Litorale), ki je od 18. 6. do 5. 8. ponudil dodatne dogodke v Trstu (IT) in Vidmu (IT).

Pomemben del pestrega programa 29. Primorskega poletnega festivala so predstavljali tudi javni pogovori, kjer je Gledališče Koper v sodelovanju s Skupnostjo Italijanov Santorio Santorio, ZRS Koper in OBALOpus odpiralo pomembne teme z eminentnimi gosti.

Verdijeva ulica je v času med 18. in 23. julijem zaživela v barvah dogajanja PPF Mladi, kjer so se študenti akademij dramskih umetnosti iz Ljubljane, Zagreba (Hrvaška) in Banjaluke (Bosna in Hercegovina) predstavili z zaključnimi produkcijami. Festivalski sklop PPF Mladi je postregel s sedemnajstimi (17) dogodki, ki jih je obiskalo več kot 1500 obiskovalcev. Ti so se poleg predstav udeležili še javnih pogovorov in glasbenih večerov v poletnem vzdušju.

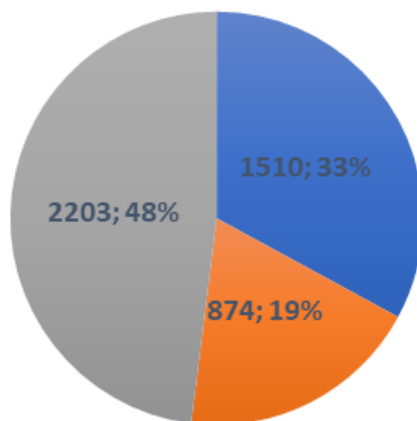
Uspešno poletno dogajanje pa je zaokrožil 2. festival Pri svetilniku v avgustu, pod okriljem katerega je bilo 14 dogodkov posvečenih najmlajšim obiskovalcem.

Če zaokrožimo letošnje dogajanje, bi lahko rekli, da je 29. primorski poletni festival v ospredje postavil kakovosten in sproščen poletni program ter povezovanje obalnih mest in njihovih ustanov. Vse to pa na stebrih mednarodnega, večjezičnega in medgeneracijskega sodelovanja.

Število obiskovalcev Primorskega poletnega festivala v letih 2019–2022.

Število obiskovalcev na dogodkih v MO Koper

■ PPF Mladi ■ PPF Pri svetilniku v avgustu ■ Ostali dogodki

Število obiskovalcev Primorskega poletnega festivala 2022 na dogodkih v Mestni občini Koper.

Statistika nam govori o že znanem dejstvu, da je potrebno Primorski poletni festival nadgraditi, saj je njegova 30-letna zgodovina častitljiva, zahteva pa nove pristope za nadaljnji razvoj. Ker smo se tega zavedali, smo pred leti razvili tudi dva nova programska sklopa - PPF Mladi, festival akademij iz regije in PPF Pri svetilniku v avgustu, mednarodni gledališki festival otroških predstav. Zgornji graf prikazuje, da je več kot polovica obiskovalcev novih obiskovalcev festivala, saj so si ogledali vsebine prav teh dveh programskih sklopov.

- **PPF Pri svetilniku v avgustu**

Leta 2021 smo program Primorskega poletnega festivala prvič dopolnili z vsebinami za otroke v programskem sklopu PPF Pri svetilniku v avgustu. Ta se je v letu 2022 predstavil z obogatenim programom in z mednarodno noto.

Gledališke predstave, delavnice, klovnovske animacije in srečelovi so privabili kar 874 mladih gledalcev in njihovih spremljevalcev, nekaterim izmed njih pa na brezplačnih delavnicah in nastopih omogočili tudi spoznavanje s klovnovskimi veščinami in gledališkim ustvarjanjem nasploh. 2. edicijo festivala sta zaznamovali dve otroški premieri Gledališča Koper, to sta bili

Barčica in *Mali princ*, gostovanje Lutkovnega gledališča Ljubljana s predstavo *Sapramiška* in sobotno pravljíčno dopoldne pod okriljem dogodka *Kolikor jezikov znaš, toliko ljudi veljaš*, kjer so otroci prisluhnili pravljíci Tonin, primorskega pisatelja Vanje Pegana, v treh jezikih. V slovenščini, italijanščini in hrvaščini so jo prebrali dramski igralci Anja Drnovšek, Francesco Borchini in Mak Tepšić. Otroci so se razveselili tudi gostovanja gledališča Žar ptica iz Zagreba, ki je s predstavo *Ti i ja, mali medo* v hrvaškem jeziku dokazalo, da enotni jezik umetnosti ne pozna meja. Tokratni festival je z gostovanjem uprizoritve *Rdeča kapica* v domovih starejših občanov poudaril tudi pomembnost medgeneracijskega sodelovanja, saj so si to zaključno produkcijo Gledališkega treninga na Gažonu, Markovcu in v Prisojeh ogledali tako starejši občani kot tudi otroci iz vrtčevskih in osnovnošolskih počitniških varstev.

PPF Pri svetilniku v avgustu: Klovnijska.

Letno prizorišče PPF Pri svetilniku v avgustu.

- **PPF Mladi 2022**

Festivalski sklop PPF Mladi je s svojo tretjo izvedbo zrasel v mednarodni festival gledaliških akademij in mladih umetnikov. Namenjen je vzgoji novega (mladega) občinstva ter oživitvi koprskega mestnega jedra. V letu 2022 je potekal od 18. do 23. julija, kar je en dan več kot v letu 2021, in sicer na Verdijeve ulici v mestnem središču in v prostorih Gledališča Koper. Tudi letos je združil različne vrste umetnosti: gledališče, ples, glasbo, film in ulični performans. Pri organizaciji festivala sta sodelovala Študentska organizacija Univerze na Primorskem (ŠOUP) in Klub študentov občine Koper (KŠOK).

Osnovna zamisel PPF Mladi je v Koper privabiti mlade umetnike iz različnih držav, ki bi se v sklopu festivala družili, izmenjevali izkušnje ter tkali prijateljske in profesionalne vezi. Po dveh izvedbah, ki ju je močno pogojeval koronavirus, nam je v letu 2022 to tudi uspelo. Na festival so prišle gledališke akademije iz Zagreba, Banja Luke in Ljubljane. Predstavile so se s svojimi zaključnimi produkcijami študijskega leta, po predstavah pa so študentje sodelovali tudi na

strokovnih pogovorih, kjer je beseda tekla o gledaliških procesu in metodologijah ter prihodnosti in aktivnosti mladih. Predstavam, ki so potekale v prostorih Gledališča Koper, so sledili glasbeni koncerti in plesni nastopi na Verdijevi ulici. Nastopili so Freedom Fighters ft. Tadiman, The Chillers, Popotnik, 2B, Big Roy, Drill, Out-Lot, Pantaloons ft. Techno Vikings, JK Soul in Samodajefešta ter plesalke iz Plesne šole Fiona. Zadnji večer je bil namenjen študentskemu filmu. Novost zadnje izvedbe PPF Mladi je bila nagrada občinstva, ki je odšla v roke zagrebških študentov igre.

V letu 2023 bomo nadaljevali z načrtanim delom. Želimo si privabiti čim več akademij iz tujine in v program vpeljati strokovne delavnice ter tako Koper utrditi na zemljevidu festivalov dramskih akademij. V mesto želimo privabiti novo občinstvo iz sosednjih držav Italije in Hrvaške. Tudi zaradi tega se bomo pri četrti izvedbi PPF Mladi povezali s festivalom uličnega gledališča iz italijanskih Milj *Muja Buskers Festival*. Prav tako bomo stremeli k vedno kakovostnejši glasbeni ponudbi, s poudarkom, da kraju ponudimo nekaj svežega in neslišanega. Zaradi vsega tega je PPF Mladi pomemben tudi za kulturni in družbeni razvoj samega mesta ter pomembno prispeva k ponudbi mehkih vsebin. Glavni cilj je vzpostaviti PPF Mladi kot vodilni festival v prostoru, ki zajema obalo Severnega Jadrana in Zahodni Balkan.

Vodja festivala Matej Sukič in umetniški vodja Ivan Loboda z igralci 4. letnika zagrebške akademije ob prejemu nagrade za najboljšo predstavo festivala PPF Mladi.

PPF Mladi: Festivalsko vzdušje po predstavah.

VIII. POVEZOVANJE Z JAVNIMI ZAVODI ZA KULTURO

1. PRIMORSKA GLEDALIŠKA NAGRADA TANTADRUJ 2022

Primorska gledališka nagrada

Tantadruje smo konec maja podelili že dvanajstič, četrič v Gledališču Koper

Primorsko gledališko nagrado tantadruj, s katero tri primorska gledališča – Gledališče Koper, SNG Nova Gorica in Slovensko stalno gledališče – vsako leto nagradimo izstopajoče dosežke primorskih gledaliških ustvarjalcev, smo po dveh letih koronskih ukrepov znova podelili pred polno gledališko dvorano, znova v Gledališču Koper.

Žirija za nagrado tantadruj, članici Ivana Zajc in Ana Perne ter predsednik Andraž Gombač, si je trinajst nominiranih predstav primorskih gledališč po dveh okrnjenih gledaliških sezonah spet lahko ogledala v dvorani. V utemeljitvi nagrad so poudarili, da je življenje pod pritiskom ukrepov odzvanjalo tudi v izbranih gledaliških uprizoritvah, ki so se tako »lotevale tesnobe, duševnih stisk, ločenosti posameznika od skupnosti, najsibo prisilna ali rezultat drugačnih okoliščin, a tudi nestrpnosti, ki se – kot vemo – v kriznih razmerah samo še stopnjuje. Medtem ko se je v obravnavah strahu, odtujenosti, potrnosti razraščala temačnost, so se druga odrska udejanjanja dotaknila osebnih stisk, iz katerih, denimo, vznika nepomirljivost«.

Po mnenju žirije je primorska gledališka sezona ob prepoznanih tematskih sorodnostih poskrbela tudi za mnogovrstne uprizoritvene uresničitve, tudi v formalnih zastavkih, saj se je »dokumentarna usmerjenost pri nekaterih predstavah prevesila v didaktičnost, medtem ko se je eksperimentiranje ponekod obneslo bolj, drugod ne. Nedvomno pa je sezona po oceni žirije postregla z več opaznejšimi rezultati, najsi gre za igralske ali druge umetniške izraze. Pri igralskih je opozorila na »opazen razvoj in doprinose mlajše generacije, pri drugih umetniških izrazih beležila izrazitost v posameznih glasbenih oziroma zvočnih intervencijah ali premišljeno doziranje mediteranske komičnosti«.

»Seveda ne moremo podeliti sedem, osem nagrad,« so sklenili utemeljitev. »Še marsikdo bi si zaslužil tantadruja, a žirijo pomirja vsaj spoznanje, da bomo danes zanesljivo zaploskali pravim nagrajencem.«

Tantadruja za poseben dosežek prejme Andrej Vrhovnik, kostumograf Ptičje farme, koprodukcijske predstave Gledališča Koper in Slovenskega stalnega gledališča, Trst.

Dober znanec vseh treh primorskih gledališč je pred devetimi leti prvo samostojno kostumografijo ustvaril v tržaškem gledališču, v iztekajoči se sezoni pa sodeloval kar z vsemi tremi. Koprsko-tržaško Ptičjo farmo Jere Ivanc v režiji Jake Ivanca je oblekel v pisano in razkošno perje; hitro prepoznavni so smrdokavra, sinica, grlica, plamenec, petelin, labod. Iz ležernega barskega vzdušja tako igralce kakor gledalce skozi sanje v davni antični svet ponesejo starogrške halje, ščiti, čelade ... Za pravljичnost poskrbijo vilinske obleke. Učinkovito ukrojeni kostumi spretno sledijo hitremu in burnemu dogajanju, večče določajo like in predstavi vtisnejo nepozabno podobo. Ko na prizorišče stopijo še bogovi, humor na višje obrate poženejo veliki umetni falusi, kakršne so moški nosili že v stari atiški komediji. Tokrat so priveski tako gigantski, da odpadeta opolzlost in tudi morebitna zavist – ostane samo še osvobajajoč smeh. Kostumografu, ki zna v umetnost sešiti domišljijo in duhovitost, za posrečen detajl ni pretežko splezati niti do stropa Sikstinske kapele.

Tantadruja za igralsko stvaritev je prejel Matija Rupel, član igralskega ansambla Slovenskega narodnega gledališča Nova Gorica, za vloge v treh predstavah: za klovna v 52 hertzih, naslovno vlogo v Čričku in temačnem občutku ter za upodobitvi Pina Mlakarja in Borisa Kidriča v predstavi In stoletje bo zardelo. Primer Kocbek.

Črička, ki v režiji Ivane Djilas nekega jutra v glavi, polni zataknjenih misli in dvakrat težji kot običajno, začuti zoprno, moteče velik občutek, Matija Rupel portretira prikupno, duhovito, ravno prav prismuknjeno in obenem ganljivo. Nesrečnikove

notranje boje nakaže tako s skrušenim glasom kakor z natančno odmerjeno telesno mimiko. V koprodukciji z novomeškim Anton Podbevšek Teatrom je Rupel pod režijsko taktirko Matjaža Bergerja natančno oblikoval ključna sopotnika Edvarda Kocbeka: najprej baletnika Pina Mlakarja z gibkostjo mladostnega optimizma, radovednosti in radoživosti, zatem pa še teže ulovljivega Borisa Kidriča, ki ga igralec od mladostne zagnanosti pravovernega partizana izostri do hladne pragmatičnosti in odrezave brezkompromisnosti strumnega politika. V režiji Mojce Madon je Rupel sezono kronal kot žalostni klovn in obenem priljuden povezovalec predstave 52 hertzov. Nekoliko zmeden in omahljiv igralec z dna hierarhične lestvice na valovih duhovitega samopomilovanja odpira okenca v "najbolj žalostno službo na svetu" in občinstvu približuje gledališko mašinerijo. Govori in prepeva. Njegovo obvladovanje glasu in telesa, intelekta in strasti pa nov vrh doseže v avtorskem monologu o neki divji noči – po zaslugi mojstrskega igralca bi skoraj prisegli, da smo bili tam tudi mi, njegovi gledalci.

Tantadruja za najboljšo predstavo v celoti je prejela uprizoritev 52 hertzov v produkciji Slovenskega narodnega gledališča Nova Gorica.

Sodobno dramsko besedilo srbske dramatičarke Tijane Grumić Najbolj osamljen kit na svetu prelamlja z ustaljenimi konvencijami ustvarjanja dramatike, zato za uprizoritev pomeni izziv. Gledališka ekipa ga je sprejela in ustvarila svežih 52 hertzov. Predstava izžareva mladost – pa ne le zaradi avtorice, ki jo spoznamo v prevodu Dijane Matković, režiserke Mojce Madon, avtorja priredbe in dramaturga Jake Smerkolja Simonetija in lektorice Anje Pišot, ustvarjalcev najmlajše gledališke generacije. Delo odlikujejo izvrsten humor, igrivost, a hkrati izjemna globina, saj se ukvarja z zahtevnimi temami smrti, samote in razpada neke skupnosti. V pripovedi o družini se pred gledalcem zvrsti preplet zgodb, odmaknjene poetičnosti, iskrivih spominov, detajlov in drobnih dogodkov ter čistih emocij. Gledališka izkušnja se pravzaprav začne že kar v predavertu

gledališča in se nadaljuje na balkonu s pogledom na novogoriški travnik in ulice. Pripredba besedilo že kar takoj učinkovito umesti v prostor primorskega gledališča in se poveže z njegovo zgodovino. Nakar občinstvo predstavi sledi v malo dvorano in sedišča dobi najprej na odru, zatem še v avditoriju. Igralci Matija Rupel, Ivana Percan Kodarin, Žiga Udir, Marjuta Slamič, Peter Harl in Ana Facchini prepričljivo sestavljajo zahtevno fragmentirano, tako duhovito kakor presunljivo pripoved. Z notranjimi dialogi odlično karakterizirajo posamezne like. Interpretacije igralcev izvirno pospremijo tudi scenografija in kostumografija ter glasba. Izjemna režija v ta okvir odlično vključi glas kita: sredi morja s svojim tonom 52 hertzov, ki ga drugi kiti ne razumejo, živi v neznosni samoti. Poleg tega predstava zabriše meje med odrom in gledalci. Čeprav gledališče v predstavi razgalja svoje procese, nikakor ne izgublja lastne moči. Predstava, ki nas popelje od samotnih morskih globin do brezmejnega veselja, gledalca nasmeje, razigra, navdihne, gane. Novogoriško gledališče je po pandemični suši ponovno pokazalo ves sijaj gledališča kot čarovnije, ki nas v neulovljivem trenutku vsakič znova poveže, plemeniti in radodarno obdaruje.

Zbrane sta na slovesnosti ob podelitvi nagrade tantadruj nagovorila vodja sektorja za umenost pri Ministrstvu za kulturo Mojca Jan Zoran ter novinar in gledališki kritik Andraž Gombač. Slednji se je v nagovoru vsem, ki bolj kakor po »trdi resničnosti stopajo po mehkih spominih«, spomnil tistih, ki so pisali zadnji dve desetletji Gledališča Koper, in razmišljanje sklenil z besedami Cirila Kosmača, da moramo po opravljenem delu svojih prostih osem ur napolniti z lepoto in živeti kot resnični ljudje. Utemeljitev obeh žirij so prebrali Ivana Zajc in Ana Perne ter Bine Matoh, obiskovalci in nagrajenci pa so si po koncu slovesnosti skupaj ogledali uspešnico našega gledališča Trio Gašperja Tiča.

Nagrada tantadruj 2022 za življenjsko delo

Dušan Mlakar

Profesionalni začetki Dušana Mlakarja so povezani sicer s filmom, toda po študiju gledališke in filmske režije na ljubljanski igralski akademiji, direktorovanju in umetniškem vodenju Slovenskega mladinskega gledališča je v začetku sedemdesetih let začel kot svobodni umetnik režirati najprej v celjskem gledališču, nato v mariborski Drami, Novi Gorici, Trstu, pozneje tudi v ljubljanski Drami in v gledališčih nekdanjih jugoslovanskih republik: v Zrenjaninu, Beogradu in Dubrovniku.

Gledališki opus Dušana Mlakarja šteje 128 uprizoritev, od katerih jih na odrih primorskih gledališč naštejemo več kot 40; na Primorskem poletnem festivalu eno, v Gledališču Koper 2, v Slovenskem stalnem gledališču v Trstu 17, na odru Slovenskega narodnega gledališča Nova Gorica, kjer je Dušan Mlakar v sezoni 1973/74 debitiral z uprizoritvijo Ionescove Selitve in Valentinovega Novega najemnika, 24. K umetniški rasti novogoriškega igralskega ansambla pa Dušan Mlakar ni prispeval le kot režiser, temveč tudi kot umetniški vodja gledališča. S svojim režijskim in umetniškim angažmajem je konec sedemdesetih in na začetku osemdesetih let postavil standarde visokih ustvarjalnih dosežkov takrat še mladega slovenskega poklicnega gledališča. Poleg Jožeta Babiča, ki je kot direktor in umetniški vodja dvignil gledališče iz polprofesionalne v profesionalno institucijo z imenom Primorsko dramsko gledališče, je bil Mlakar eden prvih režiserjev, ki je novogoriškemu ansamblu omogočil uveljavitev v slovenskem gledališkem prostoru. Uprizoritve, ki jih je režiral, pa tudi igralci, ki so v njih igrali, in drugi umetniški sodelavci so prejeli številne nagrade, med katerimi najbolj izstopa nagrada za najboljšo predstavo, ki jo je novogoriško gledališče prejelo za uprizoritev Barnesovih Rdečih nosov v Mlakarjevi režiji na 21. Borštnikovem srečanju v Mariboru.

V Slovenskem stalnem gledališču je Mlakar debitiral z Molnárjevim Liliomom v sezoni 1974/75, pet let pozneje je tržaškemu občinstvu prvič predstavil Albeejevo Kdo se boji Virginije Woolf?, nadaljeval pa z uprizarjanjem tako imenovanih meščanskih dram in komedij, med katerimi velja opozoriti na Cankarjevega Jakoba Rudo, Tri sestre Čehova, Anouilhovo Vajo ali kaznovano ljubezen; v Gledališču Koper je režiral dvakrat: v sezoni 2004/05 Strindbergovo Gospodično Julijo, v sezoni 2017/18 pa Bordonove Zadnje lune, ki so na 13. mednarodnem gledališkem festivalu JoakimInterFest v Kragujevcu prejele nagrado za režijo, igro in vizualno podobo.

Kritiki so uprizoritve v režiji Dušana Mlakarja največkrat opisovali kot »premišljene malodane do zadnje nianse«, kot »čiste, izcezilirane predstave z jasno linijo in posebno pozornostjo do podtonov, namigov, iluzij«, kot »zanimive v mizansceni oz. 'napolnjevanju' odrskega prostora«. Poudarjali so njihovo »urejenost in doslednost«, pri mlajših in morda igralsko še ne izenačenih ansamblih pa njegovo stremljenje k doseganju nujnega igralskega ravnovesja.

In prav slednje morda najbolj odlikuje Mlakarjevo delo v gledališču. Pri oblikovanih in zrelih igralcih vedno poskuša poiskati, odkriti tiste razsežnosti njihovega talenta, ki jih včasih še sami ne slutijo, mladega igralca pa poskuša usmerjati, voditi in opogumljati, da išče in najde v sebi tisto iskreno prizadetost, ki je pogoj in temelj za vsako odrsko izražanje. Prav to iskanje in raziskovanje človeške duše, raziskovanje umetniške duše igralca za dušo gledalca spremlja vso njegovo umetniško pot. »Meni osebno je bil vedno vodilo človek, človek na odru in človek v dvorani,« je zapisal pred leti in nadaljeval: »Vedno sem razumel teater in ga poskušal delati po načelu, da nekdo nekaj daje in razume za nekoga, ki naj nekaj sprejema. Mislim, da je tu srž dajanje in jemanje ... Nikoli mi ni bilo vodilo neka abstrakcija ali ideja, zmeraj me je zanimal človek, njegovi problemi in strasti, njegovo početje in odnos do drugih ljudi ... vse drugo razmišljanje o teatru, o sociologiji, celo o filozofiji – to je zame obrobne pomena. Bistveno se mi zdi

izbrati besedilo za ansambel, ki ga bo zmožel igrati, in za publiko, ki ga bo pripravljena sprejeti.«

Občinstvo je njegove uprizoritve, zveste besedilu, literaturi, dobro sprejemalo, še posebej takrat, ko je imel kot umetniški vodja priložnost načrtovati repertoar za sezono vnaprej. Vedno znova se je spraševal o specifičnosti novogoriškega pa tudi tržaškega in pozneje koprškega gledališča, saj se je zavedal, da gre za obmejna mesta, mesta na prepihu zgodovine in za ljudi, ki so – predvsem v Novi Gorici in Kopru – prišli z vseh vetrov; zaradi česar je moral repertoar in besedila, ki so mu jih bodisi v uprizarjanje ponudili umetniški vodje gledališč bodisi jih je predlagal sam, izbirati zelo tenkočutno. Vedel je, da gledališča ne moreš delati na pamet, izločiti občinstva in uprizarjati samo tisto, kar je trenutno v trendu. Vedno je mislil na to, kdo bo prihajal gledat predstave, in zdi se, da so bile njegove odločitve skoraj vedno pravilne, o čemer pričajo tudi nagrade: ob že omenjenih je režiser za svoje delo prejel še štiri Borštnikove nagrade, nagrado Prešernovega sklada, nagrado za režijo na Goriškem srečanju malih odrov v Novi Gorici in nenazadnje naziv zaslužni profesor ljubljanske Univerze.

Našteti dosežki vzpostavljajo gledališkega režiserja Dušana Mlakarja kot vsestranskega ustvarjalca, ki je desetletja ustvarjal, usmerjal in umetniško oblikoval tudi primorski gledališki prostor. Svoje ustvarjalno delo je znal povezati v umetniško konsistentno celoto in z najboljšimi sodelavci ustvariti izjemne predstave, s katerimi je pomembno prispeval k umetniški rasti vseh treh gledališč, predvsem pa k njihovi prepoznavnosti v domačem prostoru in zamejstvu.

Člani komisije za primorsko gledališko nagrado tantadruj za življenjsko delo smo tudi letos obravnavali več predlogov in ob temeljiti presoji soglasno sklenili, da prejme nagrado za življenjsko delo Dušan Mlakar, velik človek in velik režiser.

Ingrid Kašca Bucik, Nataša Sosič in Bine Matoh

Iz utemeljitve nagrade

2. GLEDGA S PRILOGO SVETILNIK

Publikacija Gledga je prvič izšla leta 2003 in je takrat predstavljala prvi primer združevanja dveh obalnih ustanov na področju kulture (Gledališča Koper in Obalnih galerij Piran). Svojemu poslanstvu – seznanjanju bralcev s pestrim dogajanjem v omenjenih institucijah in gledalcev z vsebinami, vezanimi na premierne uprizoritve Gledališča Koper v tekoči sezoni – je ostala zvesta vse do koronskega obdobja, ko se je začel zmanjševati obseg strani Obalnih Galerij Piran. V letu 2022 smo izdali 6 števil Gledge, od tega le dve skupni z OGP, ki so prispevale po eno stran. Šest števil je izšlo v skupni nakladi 9000 izvodov.

Publikacija je bila tudi v preteklem letu brezplačna, uporabnikom pa na voljo v vseh pomembnejših slovenskih kulturnih ustanovah na Obali, v zamejstvu in v slovenskih knjižnicah.

Časovnica posameznih števil: januar, februar, maj, september, oktober, november 2022.

Kulturni občasnik za mlade zanesenjake Svetilnik je v letu 2022 praznoval štirinajsto obletnico. Na leto izidejo štiri številke, ki jih vsebinsko zasnujejo in pripravijo Gledališče Koper (*Samanta Kobal*), Pokrajinski muzej Koper (*Brigita Jenko*), Pokrajinski arhiv Koper (*Nada Čibej*), Osrednja knjižnica Srečka Vilharja Koper (*Urška Bonin*), Obalna samoupravna skupnost italijanske narodnosti Koper, Italijanski kulturni center "Carlo Combi" Koper (*Roberta Vincoletto*), Pomorski muzej "Sergej Mašera" Piran (*Veronika Bjelica*), Otok, zavod za razvijanje filmske kulture, Izola (*Lorena Pavlič*) in Znanstveno-raziskovalno središče Koper (*Alenka Obid*). Časopis predstavlja poučno publikacijo, didaktično gradivo za drugo triletje OŠ pa tudi zabavno čtivo. Poleg tega je zgleden model povezovanja in državnih institucij na (med)občinski ravni. Vsaka ustanova na svojih časopisnih straneh strokovno, interaktivno, letom primerno ter hkrati zabavno otrokom približa in odkriva kulturne vsebine, ki predstavljajo stalno dejavnost posameznega kulturnega zavoda.

Časovnica posameznih števil: februar, junij, oktober, december 2022.

glec
ga

GLEDALIŠČE

Poštnina plačana pri pošti
6101 KOPER – CAPODISTRIA
* TISKOVINA * NDP

ABONMAJI

2022
2023

VPIS ABONMAJEV
OD 5. DO 16. SEPTEMBRA 2022

Večerni abonmaji
Abonmaji Premiera, 1, 2, Sobota

Branislav Nušić
SUMLJIVA OSEBA
Gledališče Koper

Peter Barnes
NI TAKO SLABO KOT ZGLEDA
Gledališče Koper

Dijaški abonma

Branislav Nušić
SUMLJIVA OSEBA
Gledališče Koper

Philip Ridley
RAZPARAČ
Gledališče Koper in SNG Nova Gorica

Willy Russell
SHIRLEY VALENTINE
Gledališče Koper

Tamara Damjanović
POPOLNI TUJCI
Drama SNG Maribor

Stiša Prah
LEPA VIDA
Gledališče Koper in Slovensko stalno gledališče

Lara Jankovič
PESEM ZA LARO
Lara Jankovič in Zavod LibertArt v koprodukciji z Avditorijem Portorož-domom Ljubljana

Peter Barnes
NI TAKO SLABO KOT ZGLEDA
Gledališče Koper

Israel Horovitz
INDIJC HOČE U BRONX
Gledališče Koper

Véronique Olmi
ŠKORPIJON
SNG Drama Ljubljana

Antoine de Saint-Exupéry
MALI PRINC
Gledališče Koper in Hiša 2.6

> Občasnik Gledališča Koper in Obalnih galerij Piran > Letnik XX > Številka 4
> September 2022 > Brezplačni izvod
> ISSN 1854-0449

www.gledalisce-koper.si

3. GLEDALIŠKA PRILOGA PRIMORSKIH NOVIC TANTADRUJ

Tantadruj je osemstranska skupna čezmejna mesečna priloga treh profesionalnih primorskih gledališč – **Gledališča Koper, Slovenskega narodnega gledališča Nova Gorica in Slovenskega stalnega gledališča** iz Trsta –, ki v času gledališke sezone izhaja vsako tretjo sredo v mesecu, in sicer hkrati v **Primorskih novicah** in v **Primorskem dnevniku**. Priloga izide v tiskani nakladi 28.000 izvodov, dosegljiva pa je tudi na spletnih straneh obeh časnikov.

V prilogi, ki je na pobudo direktorice Gledališča Koper Katje Pegan začela izhajati decembra leta 2018, tri omenjena gledališča bralce seznanjajo z aktualnim dogajanjem v matičnih gledaliških hišah, napovedujejo prihajajoče premierne uprizoritve ali dogodke, predstavljajo člane ansamblov in v branje v obliki intervjujev ali krajših esejev ponujajo tudi zahtevnejše vsebine.

Posamezno gledališče svoje vsebine predstavlja na dveh straneh, zadnja stran, poimenovali smo jo *Na tapeti*, pa je skupna. Naslovna stran priloge izmenično pripada vsem trem gledališčem.

Urednica in redaktorica priloge je **Maja Pertič Gombač**. Soustvarjalci: Miha Trefalt (Gledališče Koper), Rossana Paliaga (Slovensko stalno gledališče), Ana Kržišnik Blažica, Martina Mrhar in Metka Sulič (SNG Nova Gorica).

Priloga, ki jo omenjena tri gledališča financirajo iz lastnih sredstev, je v letu 2022 izšla v 10 številkah (priloga ne izide julija in avgusta)

tantadruj

priloga primorskih gledališč

primorske novice

“Nič ne da človeku kril
bolj kakor oblast in moč.”

Jera Ivanc, Ptičja farma

SSG Trst in Gledališče Koper,
sezona 2021/22

FOTO: SSG / JERNA BOBBI

IX. OCENA DELA

ZAPOSLENI

V Gledališču Koper je bilo v letu 2022 štiriindvajset (24) zaposlenih:

6 igralcev (Anja Drnovšek, Tjaša Hrovat, Rok Matek, Igor Štamulak, Luka Cimprič, Blaž Popovski);

1 režiser (Jaka Ivanc);

1 dramaturg (Miha Trefalt);

1 scenograf specialist (Milan Percan)

10 članov tehnične ekipe (tehnični vodja, tehnolog, mojster luči, lučni tehnik, maskerka, oblikovalca zvoka in video opreme, oblikovalec multimedije, odrski mojster, scenski garderober in scenski delavec);

5 zaposlenih v upravi (direktorica, pomočnica direktorice za program, vodja stikov z javnostmi, poslovna sekretarka, organizator izvedbe,).

Stalni zunanji sodelavci:

umetniški oddelek: (režiser-producent);

tehnični oddelek: (2 tehnika, rekviziter).

Za normalen potek dela v gledališču najemamo tudi študente.

OCENA DELA ZA LETO 2022

Zaposleni smo v letu 2022 delali veliko in dobro. Z dodatnimi zaposlitvami v tehniki in umetniškem ansamblu smo lahko ujeli korak z zahtevami, ki jih pred nas postavlja čas.

Zelo aktivni in uspešni smo bili na mednarodnih festivalih in gostovanjih v tujini.

Mednarodna nagrada mlademu igralci našega ansambla samo utrjuje oceno umetniškega vodstva, da so igralci dovolj in dobro zasedeni za svojo igralsko rast in razvoj. Tudi sicer je naš umetniški ansambel zelo prepričljiv v ansambelski igri, izredno ustvarjalen v izumljanju novih gledaliških form za otroke in pripravljen sodelovati v večjezičnih koprodukcijah.

Govorimo lahko o izredno pevsko nadarjenem ansamblu, ki lahko brez težav sledi razvoju glasbenega gledališča, ki je prav tako ena od usmeritev tega teatra.

Rezultati v mednarodnih koprodukcijah, otroških in pedagoških vsebinah in razvoju glasbenega gledališča zahtevajo zelo motivirane in delu predane ustvarjalce. Mirno lahko zapišemo, da so v letu 2022 igralci izpeljali vse naloge odlično in da so igrali veliko. Prav tako je dobro delal pedagoški oddelek, ki se bo v letošnjem letu preoblikoval v Gledališče za otroke Svetilnik, vse publikacije gledališča izhajajo redno in na strokovnem nivoju, prav tako uspešna je služba odnosov z javnostmi in marketinška služba, ki skrbi tudi za poletno dogajanje na zunanjih prizoriščih.

IGRALCI

Igor Štamulak

Premiere v letu 2022

- Israel Horovitz: Indijc hoče u Bronx, režija Renata Vidič
- Jera Ivanc: Ptičja farma, režija Jaka Ivanc
- Branislav Nušić: Sumljiva oseba, režija Kokan Mladenović

Ponovitve prejšnjih sezon v letu 2022

- G. Vojnovič: Jugoslavija, moja dežela, režija Marko Misirača
- J. Karas: Birokrati, režija Jaka Ivanc
- K. Komljanec: 1500 lajkov, režija Renata Vidič
- J. Ivanc Mali medo, režija Jaka Ivanc
- Po F. Milčinskemu: ustvarjalci predstave: Butalci, režija Jaka Ivanc
- Skok v pravljico z Igorjem Štamulakom

Luka Cimprič

Premiere v letu 2022

- Jera Ivanc: Ptičja farma, režija Jaka Ivanc
- Branislav Nušić: Sumljiva oseba, režija Kokan Mladenović
- Antoine de Saint-Exupery: Mali princ, režija Ivan Loboda

Ponovitve prejšnjih sezon v letu 2022

- J. Karas: Birokrati, režija Jaka Ivanc
- K. Komljanec: 1500 lajkov, režija Renata Vidič
- I. Mlakar: Tutošomato, režija Vito Taufer
- C. Clemente, M. Angelet Laponska, režija Nenni Delmestre
- J. Ivanc Mali medo, režija Jaka Ivanc
- Po F. Milčinskemu: ustvarjalci predstave: Butalci, režija Jaka Ivanc
- R. Vidič: Lepo je biti Koprčan, režija Renata Vidič

Rok Matek

Premiere v letu 2022

- Antoine de Saint-Exupery: Mali princ, režija Ivan Loboda

Zvočna knjiga

- S. Fitzgerald: Veliki Gatsby, režija Renata Vidič

Ponovitve prejšnjih sezon v letu 2022

- J. Karas: Birokrati, režija Jaka Ivanc
- F. Prešeren: Krst pri Savici, režija Katja Pegan
- I. Mlakar: Tutošomato, režija Vito Taufer
- B. Čopić Ježeva hišica, režija Jaka Ivanc
- Po F. Milčinskemu: ustvarjalci predstave: Butalci, režija Jaka Ivanc
- C. Clemente, M. Angelet Laponska, režija Nenni Delmestre
- R. Vidič: Lepo je biti Koprčan, režija Renata Vidič
- G. Tič: Trio, režija Jaka Ivanc

Anja Drnovšek

Zaposlena se je vrnila s porodniškega dopusta novembra 2022.

Ponovitve prejšnjih sezon v letu 2022

- Po F. Milčinskemu: ustvarjalci predstave: Butalci, režija Jaka Ivanc

Tjaša Hrovat

Zaposlena je bila leta 2022 na porodniškem dopustu.

Mojca Partljič

Premiere v letu 2022

- Jera Ivanc: Ptičja farma, režija Jaka Ivanc
- Branislav Nušić: Sumljiva oseba, režija Kokan Mladenović
- Antoine de Saint-Exupery: Mali princ, režija Ivan Loboda

Ponovitve prejšnjih sezon v letu 2022

- G. Vojnovič: Jugoslavija, moja dežela, režija Marko Misirača
- J. Karas: Birokrati, režija Jaka Ivanc
- F. Prešeren: Krst pri Savici, režija Katja Pegan

Blaž Popovski

Premiere v letu 2022

- Israel Horovitz: Indijc hoče u Bronx, režija Renata Vidič
- Branislav Nušić: Sumljiva oseba, režija Kokan Mladenović
- Po drami Disney Razparač Philipa Ridleya: Razparač, režija Nataša Barbara Gračner

Ponovitve prejšnjih sezon v letu 2022

- J. Karas: Birokrati, režija Jaka Ivanc
- K. Komljanec: 1500 lajkov, režija Renata Vidič
- G. Vojnovič: Jugoslavija, moja dežela, režija Marko Misirača
- I. Mlakar: Tutošomato, režija Vito Taufer

ZUNANJI SODELAVEC

Mak Tepšič

Premiere v letu 2022

- Israel Horovitz: Indijc hoče u Bronx, režija Renata Vidič
- Branislav Nušić: Sumljiva oseba, režija Kokan Mladenović

Ponovitve prejšnjih sezon v letu 2022

- F. Prešeren: Krst pri Savici, režija Katja Pegan
- K. Komljanec: 1500 lajkov, režija Renata Vidič
- Po F. Milčinskemu: ustvarjalci predstave: Butalci, režija Jaka Ivanc
- I. Mlakar: Tutošomato, režija Vito Taufer

RAČUNOVODSKO POROČILO

GLEDALIŠČA KOPER ZA LETO 2022

Gledališče Koper (GK) je javni zavod, ki spada med posredne določene uporabnike proračuna. Pri obravnavanju računovodskih postavk ter pri sestavljanju in predlaganju letnega poročila se upoštevaj vsi zakonski predpisi.

Računovodsko poročilo vsebuje naslednje računovodske izkaze in priloge:

1. Bilanco stanja;
 - a) Stanja in gibanja neopredmetenih dolgoročnih in opredmetenih osnovnih sredstev
 - b) Stanja in gibanja dolgoročnih kapitalskih naložb in posojil (GK nima)
2. Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov
 - a) Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po načelu denarnega toka
 - b) Izkaz računa finančnih terjatev in naložb določenih uporabnikov
 - c) Izkaz računa financiranja določenih uporabnikov (GK nima)
 - d) Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti

ter pojasnila k posameznim izkazom.

Računovodski izkazi s pojasnili kažejo resnično in pošteno sliko poslovanja. Pri evidentiranju poslovnih dogodkov in pri pripravi računovodskih izkazov zavod upošteva splošna pravila o vrednotenju :

- časovna neomejenost delovanja
- dosledno stanovitnost
- nastanek poslovnega dogodka

Po pravilniku o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava mora izkazati prihodke in odhodke tudi po načelu denarnega toka. Ta obveznost izhaja iz državne potrebe po spremljanju in gibanju javno finančnih prihodkov in odhodkov ter določenih prejemkov in izdatkov, ki se nanašajo na finančne naložbe in zadolževanje.

1. POJASNILA K BILANCI STANJA

Bilanca stanja izkazuje stanje sredstev ter obveznosti do virov sredstev Gledališča Koper, ki se nanaša na konec obračunskega obdobja, ki je zadnji dan v letu in je enako koledarskemu letu. Sredstva in viri sredstev izkazani v bilanci stanja so inventurno usklajeni. V bilanco stanja na dan 31.12.2022 sodi tudi stolpec o podatkih iz bilance stanja na dan 31.12.2011. Zavod pri pojasnjevanju postavk v bilanci stanja upošteva določila pravilnika o vsebini, členitvi in obliki računovodskih izkazov. Oblika bilance stanja je določena v 7. členu pravilnika o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava. Postavke v bilanci stanja so prikazane po neodpisani vrednosti kot razliki med nabavno vrednostjo in popravkom vrednosti. Sredstva in obveznosti do njihovih virov so razčlenjena glede na vrste in ročnost.

1.1. NEOPREDMETENA DOLGOROČNA IN OPREDMETENA OSNOVNA SRESTVA

Vrste neopredmetenih dolgoročnih sredstev so določene po SRS 2, vrste opredmetenih osnovnih sredstev pa po SRS 1. Vrednotijo se v skladu s SRS ob začetnem prepoznanju po nabavni vrednosti. Nabavno vrednost sestavljajo nakupna cena, uvozne in nevračljive nakupne dajatve ter stroški usposobitve za nameravano uporabo. Nakupno ceno se zmanjša za morebitne trgovinske in druge popuste.

Neodpisana vrednost neopredmetenih dolgoročnih in opredmetenih osnovnih sredstev po SRS 1.17 in SRS 2.20 se izkazuje v bilanci stanja kot razlika med nabavno vrednostjo in nabranim popravkom vrednosti. Za opredmetena osnovna sredstva in neopredmetena dolgoročna sredstva se v knjigovodskih razvidih izkazuje posebej nabavna vrednost in posebej nabrani popravki vrednosti.

Amortizacija opredmetenih osnovnih sredstev in neopredmetenih dolgoročnih sredstev se opravlja redno in posamično, z uporabo proporcionalne metode, ki se dosledno uporablja iz obračunskega v obračunsko obdobje. Zavod ne določa samostojno letnih amortizacijskih stopenj glede na dobo koristnosti posameznega opredmetenega osnovnega sredstva. Stopnje so določene v Navodilu o načinu rednega odpisa neopredmetenih dolgoročnih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev in so obvezne. Po SRS 1.19 se preostala vrednost osnovnega sredstva praviloma določi le pri pomembnih postavkah. Pri tem pa je treba upoštevati tudi stroške likvidacije osnovnega sredstva. Če so stroški

likvidacije večji od ocenjene preostale vrednosti osnovnega sredstva, se preostala vrednost sploh ne določi. Preostala vrednost opredmetenega osnovnega sredstva je razlika med nabavno in amortizacijsko vrednostjo in znaša pri vseh opredmetenih osnovnih sredstvih v zavodu nič.

Opredmeteno osnovno sredstvo, katerega posamična nabavna vrednost po dobaviteljevem računu ne presega 500,00 EUR, se izkazuje kot drobní inventar.

Preglednica: Opredmetena dolgoročna in opredmetena osnovna sredstva

VRSTA DOLGOROČNEGA SREDSTVA	Nabavna vrednost na dan 31.12.2022	Popravek vrednosti na dan 31.12.2022	Neodpisana vrednost na dan 31.12.2022
Materialne pravice - računalniški programi	6.037,51	542,94	5.494,57
Zgradbe	3.533.208,67	1.165.262,07	2.367.946,60
Oprema	843.989,52	347.492,55	496.496,97
Skupaj:	4.383.235,70	1.513.297,56	2.869.938,14

V letu 2022 je bilo nabavljene za 26.443,11 eur nove opreme.

1.2. KRATKOROČNA SREDSTVA IN AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE

Vrste kratkoročnih sredstev in aktivne časovne razmejitve	Stanje na dan 31.12.2022	Stanje na dan 31.12.2021
Denarna sredstva v blagajni	872,40	730,90
Denarna sredstva na računih (podračun UJP)	28.805,37	18.349,97
Prehodni račun (POS, gotovina)	9.531,00	5.142,00
Kratkoročne terjatve do kupcev v državi	29.956,40	20.304,39
Kratkoročne terjatve do kupcev v tujini	0,00	6.864,15
Krat. terjatve za dane predujme, ki se evidenčno knjižijo kot odhodek	258,50	2.010,83
Kratkoročne terjatve do neposrednih uporabnikov proračuna (ministrstvo-140)	0,00	0,00
Kratkoročne terjatve do proračuna občine (141)	54.972,50	55.147,50

Kratkoročne terjatve do posrednih uporabnikov proračuna države (142)	14.273,06	10.376,58
Kratkoročne terjatve do posrednih uporabnikov proračuna občine (143)	3.206,95	6.871,88
Druge kratkoročne terjatve	3.352,54	10.056,27
Aktivne časovne razmejitve	12.625,82	13.932,74
Skupaj	157.854,54	149.787,21

V skladu s SRS 5 se terjatve vseh vrst v začetku izkazujejo z zneski, ki izhajajo iz ustreznih listin ob predpostavki, da bodo tudi plačane.

- Denarna sredstva v blagajni so izkazana na dan 31.12.2022 v višini = 872,40 EUR in je inventurno usklajeno.
- Na podračunu pri UJP Koper na dan 31.12.2022 izkazuje stanje sredstev v višini =28.805,37 EUR in je usklajeno z upravljalcem računa.
- Na prehodnem računu izkazujemo terjatve do poslovne banke iz naslova kartičnih plačil v decembru. Vsa nakazila so bila s strani banke izvedena v januarju 2023 in sicer :
 - 8.1.2023 8.119,00
 - 15.1.2023 1.164,00
 - 22.1.2023 248,00
 - SKUPAJ 9.531,00
- Pri terjativah izkazujemo terjatve do kupcev v državi za opravljanje storitve v mesecu decembru in starejše. Vrednost terjatev na dan 31.12.2022 znaša =29.956,40 EUR.
- Kratkoročne terjatve za predujme v znesku = 258,50 EUR predstavljajo terjatve za plačilo po predračunu za še ne dobavljeno blago.
- Kratkoročne terjatve do neposrednih uporabnikov proračuna države ne izkazujemo.
- Kratkoročne terjatve do neposrednih uporabnikov proračuna občine predstavljajo :
 - Terjatve do MOK za plače in mat. stroške december 2022 v znesku =54.210,00 EUR
 - Terjatve do MOK po izdanih računih v znesku = 762,50 EUR z valuto v januarju 2023

- Druge kratkoročne terjatve do posrednih uporabnikov enotnega kontnega načrta predstavljajo terjatve za odigrane predstave, prodane vstopnice večinoma slovenskim gledališčem in osnovnim šolam. Terjatve do posrednih in neposrednih uporabnikov so medsebojno usklajene. Terjatve do uporabnikov občinskih proračunov so vse tekoče in ni zastaranih, med terjatvami do uporabnikov državnega proračuna pa med starejšimi terjatvami in sicer iz leta 2020 izkazujemo le terjatev so SNG drama Ljubljana v višini 4.500,00 eur za katero je dogovorjena kompenzacija v obliki izmenjave predstav.
- Med aktivnimi časovnimi razmejitvami evidentiramo stroške, ki so nastali za predstave katerih prihodki bodo nastali v letu 2023.

1.3. ZALOGE

Zalog zavode ne izkazuje

1.4. KRATKOROČNE OBVEZNOSTI IN PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE

Obveznosti se nanašajo na obveznosti do dobaviteljev blaga in storitev in do zaposlencev za plačo za mesec december 2022.

	Stanje na dan 31.12.2022	Stanje na dan 31.12.2021
Kratkoročne obveznosti in pasivne časovne razmejitve		
Kratkoročne obveznosti za prejete predujme in varščine	0,00	0,00
Kratkoročne obveznosti do zaposlenih	58.473,30	53.378,12
Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev	91.449,97	90.125,16
Druge kratkoročne obveznosti iz poslovanja	13.160,84	11.893,24
Kratkoročne obveznosti do uporabnikov enotnega kontnega načrta	27.344,58	30.517,67
Kratkoročne obveznosti iz financiranja	2.693,00	1.516,00
Pasivne časovne razmejitve	24.762,20	22.502,32
Skupaj	217.883,89	209.932,51

Največji delež kratkoročnih obveznosti predstavljajo obveznosti do dobaviteljev v znesku 90.125,16 EUR, od tega je na dan 31.12.2022 zapadlih obveznosti 4.828,94 eur do 30 dni.

Sledijo obveznosti do zaposlenih iz naslova plač za mesec december, ki so bile izplačane 10.1.2023. Obveznosti do uporabnikov EKN znašajo 27.344,58 eur. Na dan 31.12.2022 so skoraj vse te obveznosti že zapadle (26.738,24 eur), vendar so te obveznosti, izključno do drugih gledališč, za katere so dogovorjene kompenzacije v obliki izmenjave predstav.

Druge kratkoročne obveznosti v znesku 13.160,84 eur predstavljajo obveznosti za davke in prispevke na plače, honorarje in dajatve zunanjim sodelavcem ter za DDV za mesec december. Vse obveznosti so zapadle v plačilo v mesecu januarju 2023 in so bile tudi poravnane.

Med kratkoročnimi razmejitvami izkazujemo zneske prihodkov iz naslova prodaje abonmajev za sezono 2022/23, ki se nanašajo na leto 2023. Ključ razmejitev je število predstav v posameznem abonmaju v delu sezone v letu 2022 in letu 2023.

1.5. OBVEZNOSTI ZA SREDSTVA PREJETA V UPRAVLJANJE

VRSTA OBVEZNOSTI	STANJE 31.12.2022.
Obveznosti za neopredmetena in opredmetena dolgoročna sredstva do ustanovitelja (konto 980), brez presežka prihodkov nad odhodki tekočega leta	2.822.243,87
Presežek odhodkov nad prihodki – pretekla leta	(98.050,90)
Presežek prihodkov nad odhodki – pretekla leta	86.167,91
Presežek prihodkov nad odhodki – tekoče leto	996,46
SKUPAJ DOLGOROČNE OBVEZNOSTI	2.811.357,34

Presežek prihodkov nad odhodki v letu 2022 smo namenili pokrivanju preteklih presežkov odhodkov nad prihodki.

Kumulativni presežek odhodkov nad prihodi tako na dan 31.12.2022 znaša 10.886,53 eur.

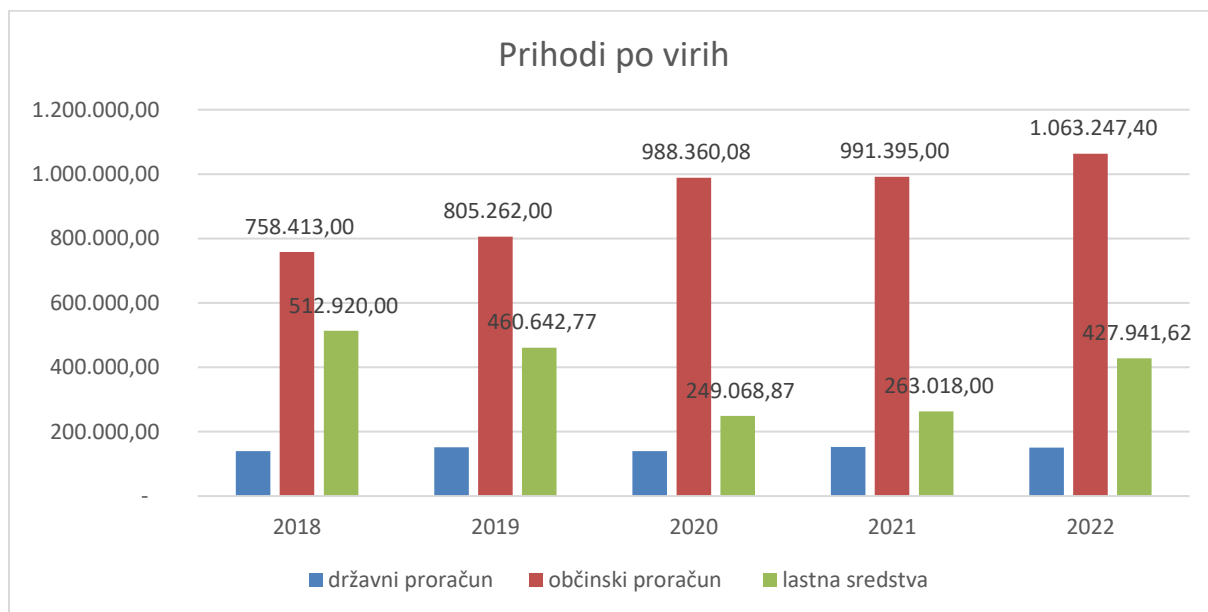
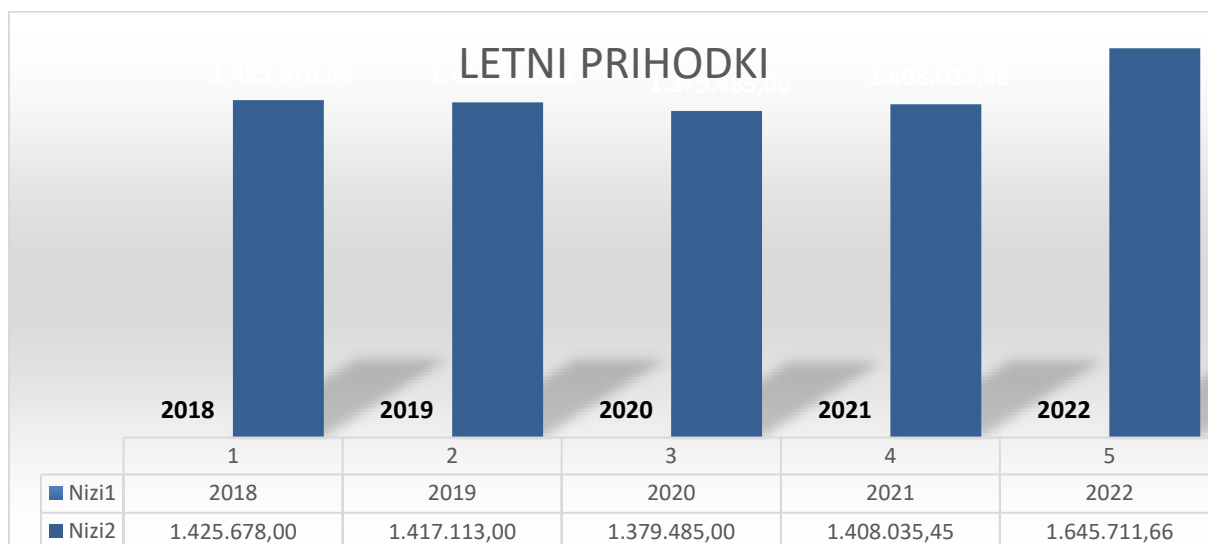
2. POJASNILA K IZKAZU PRIHODKOV IN ODHODKOV

Gledališče Koper je v letu 2022 ustvarilo 1.645.711,66 eur prihodkov in 1.644.615,04 eur odhodkov in tako zaključilo poslovno leto 2022 s pozitivnim izidom po obdavčitvi v višini 996,46 eur.

Prihodki in odhodki so razčlenjeni v skladu s slovenskimi računovodskimi standardi in enotnim kontnim načrtom za proračun in proračunske uporabnike. Pri njihovem ugotavljanju pa upoštevamo načelo

nastanka poslovnega dogodka. V nadaljevanju prikazujemo strukturo deleža virov financiranja iz proračuna, druge javne službe in delež tržne dejavnosti.

Celotni prihodki v letu 2022 so v primerjavi z letom 2021 višji za 16,9 %.

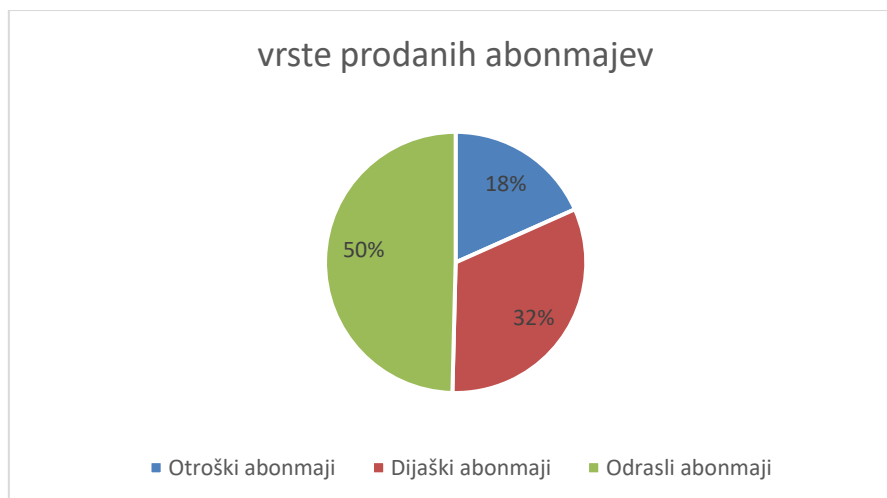

vir prihodkov	Znesek prihodkov		Indeks 2022/21
	leto 2021	leto 2022	
državni proračun	152.342,00	150.708,81	99%
občinski proračun	991.395,00	1.063.247,40	107%
lastna sredstva	263.018,00	427.941,62	163%
SKUPAJ	1.406.755,00	1.641.897,83	

Sredstva iz državnega proračuna so nekoliko nižja kot predhodno leto.

Iz naslova občinskih proračunov smo predvsem od Mestne občine Koper kot občine ustanoviteljice prejeli že v osnovni pogodbi 38.728 eur več kot preteklo leto, dodatno pa zaradi povišanja cen energentov še dodatnih 40.000 eur.

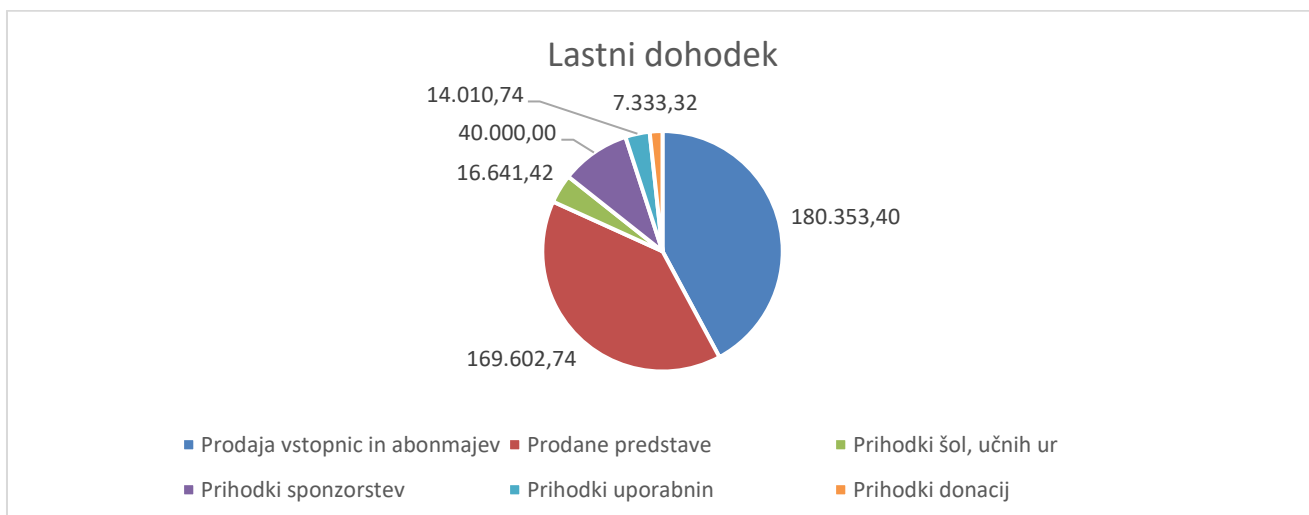
Vesli nas dejstvo, da se po epidemiji covida vračajo v gledališče v polni meri obiskovalci, predvsem pa smo ponosni na obisk otrok in prodajo otroških in dijaških abonmajev, ki predstavljajo 50,4 % delež vseh prodanih abonmajev v sezoni.

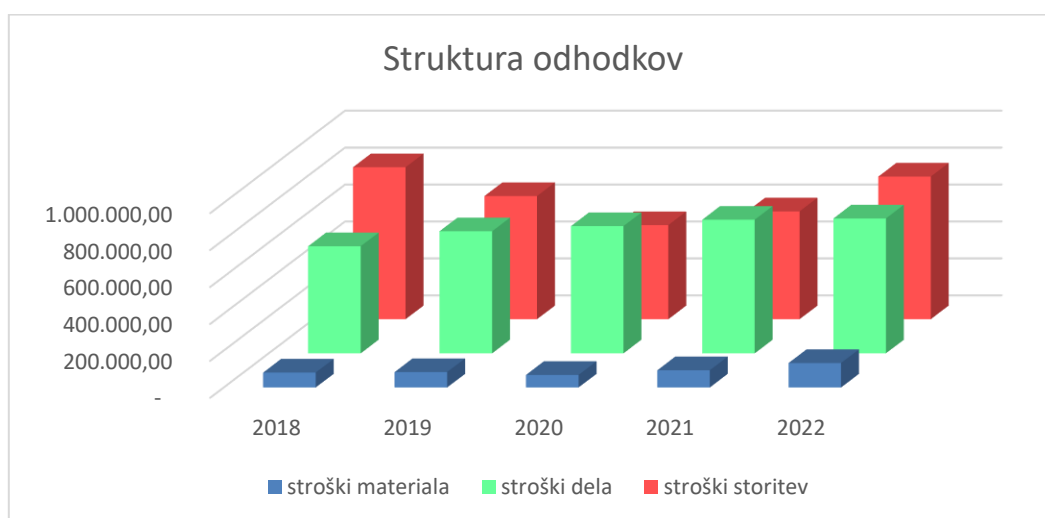
Delež lastnih sredstev, ki smo jih ustvarili v letu 2022 se je glede na leto 2021 povečal za 63 %.

Delež lastnih sredstev v letu 2022 je znašal 26,1 %, nominalno slabih 428 tisoč eur kar je 164.900,00 eur več kot preteklo leto.

Lastni dohodek v letu 2022

Celotni odhodki v letu 2022 so v primerjavi z letom 2021 višji za 16,7 %.

V letu 2022 nam je največji delež stroškov predstavljal strošek dela, sledijo stroški storitev in stroški materiala.

	leto 2020	leto 2021	leto 2022
stroški materiala	68.057,99	93.334,00	132.459,00
stroški dela	689.027,20	723.679,00	730.614,00
stroški storitev	509.478,57	583.897,00	772.425,00
SKUPAJ	1.266.563,76	1.400.910,00	1.635.498,00

Stroška amortizacije v višini 53.093,22 eur v tabelarnem pregledu ne prikazujemo, kajti v celoti amortizacijo evidentiramo v breme obveznosti sredstev v upravljanju.

V tabeli primerjave stroškov za leta 2020, 2021 in 2022 je razvidna predvsem rast stroškov materiala in storitev. Deno zaradi rasti cen na trgu v veliki meri, pa rast stroškov storitev zaradi ponovne normalizacija delovanja gledališča in dela v polnem obsegu. Stroški dela so malenkost višji predvsem zaradi napredovanja zaposlenih in višjih zakonskih povračil.

Gledališče Koper na dan 31.12.2022 izkazuje presežek prihodkov nad odhodki v višini 1.096,62 eur po poračunanem davku od dohodka pravnih oseb v višini 996,46 eur.

Končni odbitni delež za leto 2022 je enak kot začasni odbitni delež, to je 5%, kar je tudi začasni delež v letu 2023.

V Gledališču Koper je bilo na dan 31.12.2022 zaposlenih 24 oseb, od tega :

6 igralcev

1 režiser

1 dramaturg

1 scenograf specialist

10 oseb tehničnega sektorja

5 zaposleni v vodstvu in skupnih službah.

3. IZKAZ PRIHODKOV IN ODHODKOV DOLOČENIH UPORABNIKOV PO VRSTAH DEJAVNOSTI

Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti ločeno prikazuje prihodke in odhodke za izvajanje javne službe ter prihodke in odhodke od prodaje blaga in storitev na trgu.

SODILA:

Prihodke in odhodke razvrščamo v :

- Prihodki za izvajanje javne službe
 - Prihodki za izvajanje javne službe iz sredstev javnih financ
 - Lastni prihodki za izvajanje javne službe
- Prihodki iz naslova tržne dejavnosti :
 - Prihodke od prodaje blaga in storitev uporabnikom, ki niso vezane na dejavnost

Med prihodki za izvajanje javne službe iz sredstev javnih financ smo evidentirali prihodke za izvajanje gledališke dejavnosti in sicer iz postavk :

- ***MOK in občin Ankaran, Piran in Sežana po pogodbi za leto 2022***
- sredstva za plače

- sredstva za tekoče stroške
- sredstva za program
- ***MK po pogodbi za leto 2022***
- sredstva za program

Med drugimi prihodki za izvajanje javne službe evidentiramo prihodke od prodaje lastnih predstav, prodaje abonmajev, vstopnic ter drugih aktivnosti za izvedbo programa.

Med finančnimi prihodki izkazujemo sredstva za prejete obresti podračuna.

Donacije za program izkazujemo ločeno.

Stroški materiala in storitev so evidentirani po načelu nastanka poslovnega dogodka.

Prihodkov iz naslova tržne dejavnosti Gledališka Koper ne izkazuje. Vsi prihodki ki so bili pridobljeni v letu 2022 so prihodki za izvajanje javne službe in posledično tudi odhodki.

4. POJASNILA K IZKAZU PRIHODKOV IN ODHODKOV PO NAČELU DENARNEGA TOKA

IZKAZ PRIHODKOV IN ODHODKOV PO NAČELU DENARNEGA TOKA

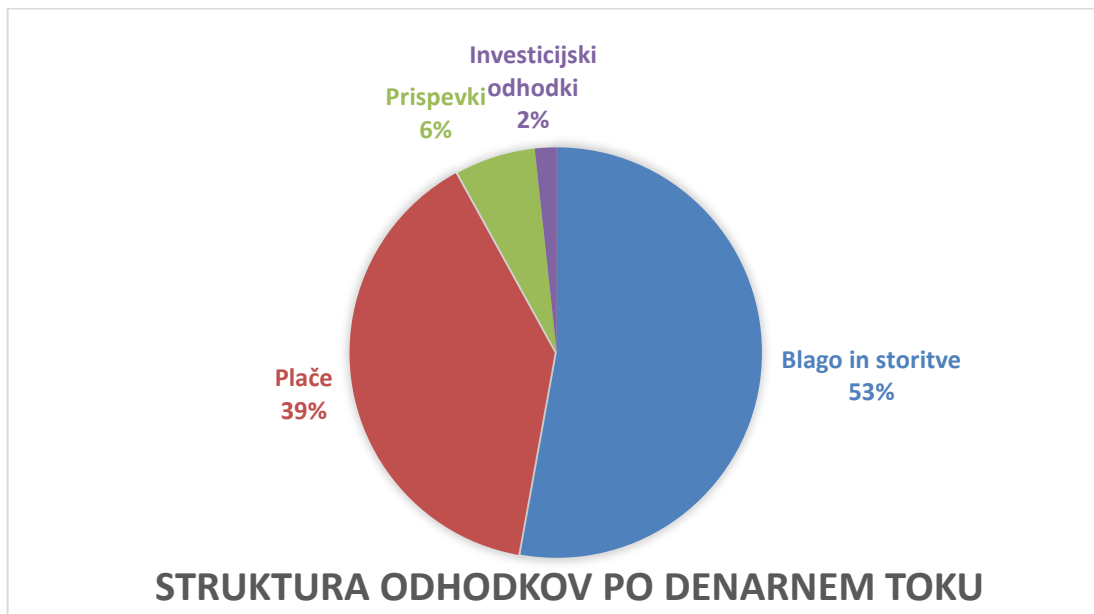
V izkazu prihodkov in odhodkov po načelu denarnega toka izkazujem presežek prihodkov nad odhodki v višini =5.302,98 EUR.

Pri ugotavljanju prihodkov in odhodkov po načelu denarnega toka je upoštevano načelo denarnega toka, kar pomeni, da je poslovni dogodek nastal in da je prišlo do prejema ali izplačila denarja oziroma njegovega ustreznika. Prihodki in odhodki so razčlenjeni v skladu z zakonom o računovodstvu ter z enotnim kontnim načrtom za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava.

Delitev prihodkov in odhodkov na javno službo in tržno dejavnost je enaka kot pri prihodkih in odhodkih po dejavnosti.

Po načelu denarnega toka je bilo v letu 2022 1.649.238 eur odhodkov.

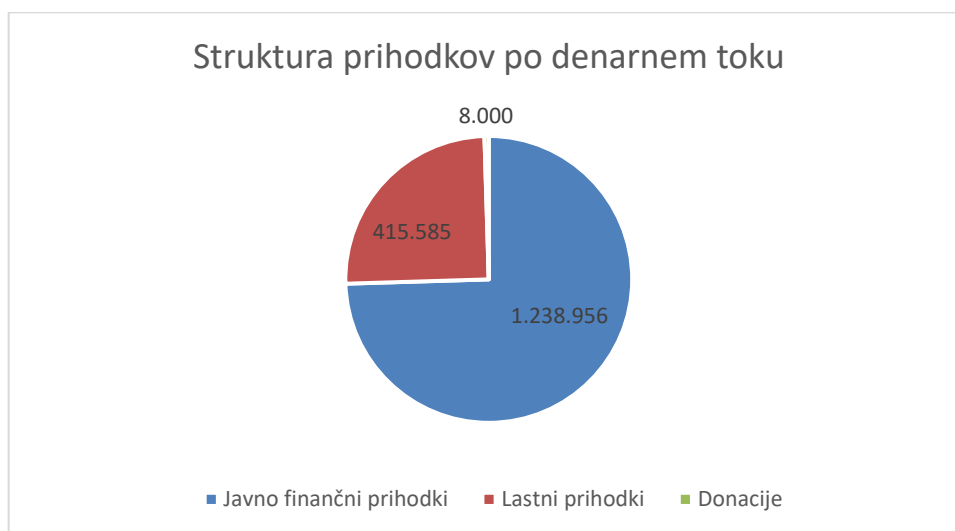
Največji delež predstavljajo skupaj izdatki za blago in storitve in sicer 53 %, plače 39%, dajatve za plače pa 6 %. 2 % pa predstavljajo investicijski odhodki za katere smo s strani Mestne občine Koper z odločbo prejeli 25.000 eur.

Prihodki po denarnem toku so znašali 1.654.541 eur

v EUR

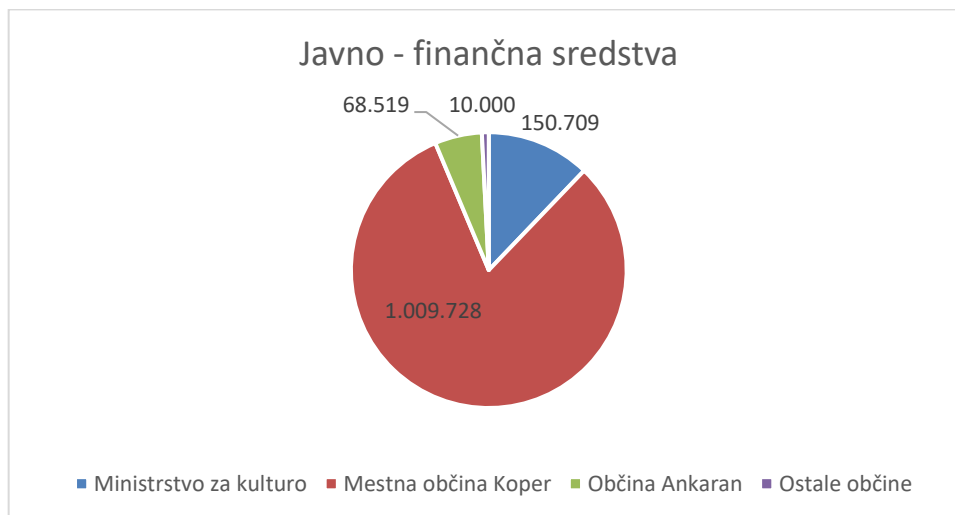
STRUKTURA PRIHODKOV IZ POSLOVANJA	Zneski v EUR	Struktura (%)
1. Prihodki za izvajanje javne službe	1.654.541	100,00
1.1. Prihodki iz sredstev javnih financ	1.238.956	74,9
1.2. Drugi prihodki iz izvajanja javne službe	415.585	24,6
1.3. Finančni prihodki, drugi prihodki	8.000	0,5
2. Prihodki iz naslova izvajanja tržne dejavnosti	0	0,00
2.1. Prihodki od najemnin	0	100,00
SKUPAJ PRIHODKI IZ POSLOVANJA	1.654.541	100

Prihodke iz sredstev javnih financ sestavljajo

Ministrstvo za kulturo	150.709
Mestna občina Koper	1.009.728
Občina Ankaran	68.519
Ostale občine	10.000
SKUPAJ	1.238.956

Prihodkov občine Izola in občine Piran, ki sta nam je za Primorski poletni festival namenili 20.000,00 eur ne izkazujemo med javnofinančni prihodki, saj nam jih le te namenita preko svojih zavodov in jih uvrščamo med lastne dohodke za izvajanje javne službe.

5. ZAKLJUČEK

Leto 2022 je bilo po epidemiji ponovno leto ko je Gledališče lahko zadihalo s polnimi pljuči in se posvetilo izključno njegovemu poslanstvu. Seveda smo se iz preteklih dveh let naučili tudi previdnosti in predvsem v poletnih mesecih svoje dogajanje preselili na ulice in trge in tako gledališče še bolj približali tistim, za katere delamo.

Med letom se je upokojil dolgoletni sodelavec katero zaposlitev smo nadomestili. Začasno smo zaradi porodniške odsotnosti nadomestili tudi igralko ansambla. Še vedno pa tudi sodelujemo z velikim številom zunanjih sodelavcev, saj le tako lahko oblikujemo kvaliteten in vsebinsko poln program saj s 24 zaposlenimi ne moremo zagotoviti vseh načrtovanih predstav in prireditev.

Z zadovoljstvom ugotavljamo, da smo ponovno na starih pred epidemijskih trendih lastnega dohodka, ki ga ustvarimo s prodajo vstopnic, abonmajev in prodajo lastnih predstav ter gostovanji po Sloveniji in zamejstvu.

Najbolj pa nas veseli ponovna vrnitev najmlajših v naše gledališče in ustvarjanje za njih.

Še naprej, tako kot do sedaj si bo vodstvo Gledališča skupaj s strokovnimi službami prizadevalo za uravnoteženje stroškov in prihodkov iz poslovanja, in v čim večji meri, ob upamo ohranjanju trenda financiranja s strani občin ustanoviteljic in posluhom resornega ministrstva težilo k izvrševanju enega od svojih poslanstev, to je vzgoji mladega gledališkega občinstva.